

RO

REZUMAT

În România, legile justiției au continuat să fie puse în aplicare și au contribuit la îmbunătățirea cadrului legislativ privind independența și funcționarea sistemului judiciar, în timp ce un proces de reflecție cu privire la diverse preocupări legate de sistemul judiciar apărute în dezbateri publice a fost suspendat în urma unei decizii a Înaltei Curți de Casație și Justiție. În urma unei proceduri de selecție au fost efectuate mai multe numiri în funcții de procuror de rang înalt. Cu toate acestea, nu s-au luat încă măsuri pentru consolidarea garanțiilor menite să asigure independența procurorilor de rang înalt, și nici pentru organizarea și funcționarea poliției judiciare. Unii magistrați continuă să resimtă presiuni nejustificate din interiorul sistemului judiciar și s-au înregistrat cazuri în care judecătorii au fost recuzați pentru că intenționau să sesizeze instanțele europene cu privire la anumite cauze. Rata de ocupare a posturilor de magistrați a crescut în 2025 și s-au luat măsuri pentru a aborda deficitul actual de magistrați și pentru a îmbunătăți sistemul de asistență judiciară, care rămâne subfinanțat. Digitalizarea sistemului judiciar este una dintre prioritățile Guvernului. Durata estimată de soluționare a cauzelor civile, comerciale și administrative a scăzut semnificativ, iar rata de finalizare a dosarelor s-a îmbunătățit.

Evaluarea Strategiei naționale anticorupție pentru perioada 2021-2025 a fost încheiată, iar următoarea strategie, vizând perioada 2026-2030, este în curs de pregătire. Bilanțul în ceea ce privește urmărirea penală atât a cazurilor de mică corupție, cât și a celor de corupție la nivel înalt a rămas constant în comparație cu anul precedent. Instanțele inferioare au continuat să dispună încetarea proceselor penale în cauze de corupție și să desființeze hotărâri de condamnare, inclusiv în cauze de corupție la nivel înalt, ca urmare a hotărârilor Înaltei Curți de Casație și Justiție referitoare la prescripția răspunderii penale. Numărul de cauze pendinte s-a redus semnificativ, dar nu s-au adoptat noi măsuri pentru a se asigura cercetarea și urmărirea penală eficace a infracțiunilor din sistemul judiciar. S-au adoptat noi reglementări privind practica „ușilor turnante”, care introduc restricții înainte și după angajare pentru o gamă largă de funcționari publici. De asemenea, este în curs de punere în aplicare un nou Cod de etică pentru membrii Guvernului, care include interdicția de a primi cadouri. O propunere legislativă amplă privind declarațiile de avere, prezentată de Agenția Națională de Integritate (ANI), se află în etapa de dezbateri. S-au introdus norme privind activitățile de lobby pentru senatori și deputați. ANI dezvoltă în prezent un sistem informatic destinat raportărilor formulate de avertizorii de integritate.

Autoritatea de reglementare în domeniul audiovizualului dispune de mai puține resurse umane, deși atribuțiile sale s-au extins, iar eforturile de digitalizare inițiate în 2025 avansează lent. Actorii din sectorul mass-media nu au ajuns la un acord deplin privind autoreglementarea. Au fost întreprinși primii pași în direcția reformei menite să consolideze guvernanta independentă și independența editorială a serviciilor publice de media. Transparența în ceea ce privește proprietatea asupra mass-mediei continuă să prezinte limitări, iar problemele legate de accesul la informații persistă, în așteptarea adoptării unui nou Cod de procedură administrativă. Noul Cod al audiovizualului reglementează finanțarea organismelor private de mass-media de către partidele politice și autoritățile publice, ceea ce a dus la o mai bună marcare a acestui tip de conținut față de perioadele anterioare, însă anumite practici conexe continuă să ridice probleme. Este în curs de pregătire o lege anti-SLAPP, în contextul în care au fost raportate noi cazuri de amenințări și hărțuire la adresa jurnaliștilor.

În 2025, Guvernul a adoptat mai puține ordonanțe de urgență decât în 2024 și s-au făcut pași în direcția unor consultări publice mai eficace, însă în practică persistă anumite deficiențe. Imprevizibilitatea legislativă, determinată de modificări frecvente ale legislației și de un număr ridicat de proiecte legislative aflate în curs de examinare în Parlament, rămâne un motiv major de îngrijorare pentru mediul de afaceri și organizațiile societății civile. Nu a fost adoptată încă o decizie definitivă cu privire la acreditarea instituțiilor naționale pentru drepturile omului. Acțiunile planificate în cadrul Strategiei pentru o guvernare deschisă în România 2025-2030 nu au fost încă puse în aplicare, iar organizațiile societății civile raportează restricții tot mai mari în activitatea lor.

RECOMANDĂRI

Per ansamblu, pe baza recomandărilor din ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, având în vedere alte evoluții care au avut loc în perioada de referință, reamintind totodată angajamentele relevante asumate în cadrul planului de redresare și reziliență, cât și recomandarea specifică fiecărei țări din cadrul semestrului european privind previzibilitatea și calitatea procesului decizional, Comisia formulează următoarele concluzii:

- în România, legile justiției continuă să fie puse în aplicare și au contribuit la îmbunătățirea cadrului legislativ privind independența și funcționarea sistemului judiciar, în timp ce un proces de reflecție cu privire la diverse aspecte legate de sistemul judiciar apărute în dezbateri publice a fost suspendat în urma unei decizii a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Prin urmare, se recomandă României *să continue evaluarea punerii în aplicare a legilor justiției în strânsă consultare cu părțile interesate relevante, inclusiv în ceea ce privește măsurile suplimentare de îmbunătățire a eficacității și a guvernanței sistemului judiciar*;
- nu s-au înregistrat încă progrese în ceea ce privește consolidarea garanțiilor menite să asigure independența procurorilor de rang înalt și nici în ceea ce privește organizarea și funcționarea poliției judiciare, întrucât procesul de reflecție cu privire la diverse aspecte legate de sistemul judiciar a fost suspendat temporar. Prin urmare, se recomandă României *să intensifice activitatea legislativă de consolidare a garanțiilor menite să asigure independența procurorilor de rang înalt, precum și organizarea și funcționarea poliției judiciare*;
- nu s-au înregistrat progrese suplimentare în ceea ce privește asigurarea cercetării și urmăririi penale eficace a infracțiunilor de corupție în sistemul judiciar, deoarece nu au fost luate măsuri pentru a remedia deficiențele rămase. Se recomandă României *să ia măsuri de asigurare a cercetării și urmăririi penale eficace a infracțiunilor în sistemul judiciar, inclusiv în ceea ce privește infracțiunile de corupție*;
- recomandării de a introduce norme privind activitățile de lobby pentru membrii Parlamentului i s-a dat curs integral, întrucât în noiembrie 2025 a fost adoptată o nouă lege care obligă deputații și senatorii să înregistreze reuniunile cu părțile terțe referitoare la inițiative legislative. S-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește asigurarea eficacității sistemului declarațiilor de avere, printr-un proiect de lege care vizează actualizarea cadrului juridic existent în materie de integritate. Prin urmare, se recomandă României *să finalizeze procesul legislativ pentru a asigura eficacitatea sistemului declarațiilor de avere*;
- s-au înregistrat unele progrese suplimentare în ceea ce privește utilizarea frecventă a ordonanțelor de urgență ale Guvernului și consultările publice eficace, însă în practică persistă anumite deficiențe. Prin urmare, se recomandă României *să își intensifice eforturile de abordare a utilizării frecvente a ordonanțelor de urgență ale Guvernului și să asigure consultări publice eficace înainte de adoptarea actelor legislative*;
- nu s-au înregistrat progrese în ceea ce privește acreditarea instituțiilor naționale pentru drepturile omului, decizia în acest sens nefiind încă adoptată, iar Guvernul nu a soluționat problemele legate de respectarea Principiilor de la Paris de către două organizații pe care le-a propus ca instituții naționale pentru drepturile omului. Prin urmare, se recomandă României *să continue procesul de obținere a acreditării instituțiilor naționale pentru drepturile omului, ținând seama de Principiile de la Paris ale ONU*.

În ceea ce privește celelalte recomandări din 2025, Comisia concluzionează că:

- s-au înregistrat progrese limitate în ceea ce privește consolidarea normelor și a mecanismelor de îmbunătățire a independenței serviciilor publice de mass-media în materie de decizii editoriale și de guvernanță, având în vedere instituirea unui grup de lucru interministerial pe această temă. Având în vedere că subiectele prezentei recomandări sunt reglementate de dispozițiile Regulamentului european privind libertatea mass-mediei, în timp ce Raportul privind statul de drept va continua să monitorizeze evoluțiile semnificative și să raporteze cu privire la impactul acestora, se vor asigura acțiuni ulterioare suplimentare ca parte a sprijinului acordat de Comisie statelor membre și a asigurării respectării regulamentului menționat.

I. SISTEMUL JUDICIAR¹

Independență

Percepția cu privire la independența sistemului judiciar din România rămâne în continuare la un nivel mediu, atât în rândul publicului larg, cât și al întreprinderilor. În ansamblu, 41 % din populația generală și 43 % dintre întreprinderi percep nivelul de independență al instanțelor și al judecătorilor ca fiind „destul de bun sau foarte bun” în 2026². Percepția cu privire la independența sistemului judiciar în rândul publicului larg a scăzut ușor în comparație cu 2025 (44 %) și în mod semnificativ în comparație cu 2022 (48 %). În rândul întreprinderilor, percepția cu privire la independența sistemului judiciar a scăzut față de 2022 (49%) și în mod semnificativ față de 2025 (51%)³.

Legile justiției continuă să fie puse în aplicare, însă procesul de reflecție cu privire la diverse aspecte legate de sistemul judiciar a fost suspendat în urma unei decizii a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Legile justiției adoptate în 2022 au contribuit la îmbunătățirea cadrului legislativ pentru independența și funcționarea sistemului judiciar și au corectat modificările aduse acestor legi în 2018 și 2019, care au afectat semnificativ independența, calitatea și eficiența sistemului judiciar⁴. Pe baza experienței dobândite în ceea ce privește punerea în aplicare a acestor reglementări de la adoptarea legilor justiției, ar putea fi necesare ajustări legislative suplimentare pentru a aborda preocupările rămase legate de guvernarea judiciară, gestionarea carierei și garanțiile instituționale, iar autoritățile au considerat că ar trebui luată în considerare efectuarea unei evaluări după o perioadă suficientă de timp de la adoptarea legilor justiției⁵. În urma dezbaterilor publice privind preocupările exprimate în cadrul sistemului judiciar din decembrie 2025⁶, președintele României a invitat magistrații să își împărtășească opiniile cu privire la funcționarea justiției, la independența magistraților și la mecanismele referitoare la cariera lor⁷. În paralel, prim-ministrul a înființat un comitet pentru a analiza modalitățile de îmbunătățire a eficacității sistemului judiciar⁸, în special prin analizarea legilor justiției și propunerea unor eventuale modificări. Comitetul a dezbătut⁹ preocupările exprimate de magistrați, în special în ceea ce privește numărul ridicat de

¹ [Aici](#) este disponibilă o imagine de ansamblu a cadrului instituțional pentru toți cei patru piloni.

² Figurile 48 și 50 din Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană din 2026 și figurile 51 și 53 din Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană din 2024. Percepția cu privire la independența sistemului judiciar corespunde următoarelor categorii: independență foarte scăzută (sub 30 % din respondenți consideră că nivelul de independență a sistemului judiciar este destul de bun și foarte bun); independență scăzută (între 30 % și 39 %), independență medie (între 40 % și 59 %), independență ridicată (între 60 % și 75 %) și independență foarte ridicată (peste 75 %).

³ A se vedea, de asemenea, INSCOP Research, ianuarie 2026, sondaj privind încrederea în sistemul judiciar din România, potrivit căruia șapte din zece români au foarte puțină încredere sau nu au deloc încredere în sistemul judiciar, în timp ce peste două treimi consideră că sistemul judiciar nu este independent. Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (2026), contribuție scrisă, p. 9.

⁴ Ediția din 2023 a Raportului privind statul de drept, p. 4-6.

⁵ Ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, p. 4.

⁶ Discuții în urma difuzării unui documentar de către un canal mass-media de investigație.

⁷ Sinteza președintelui României privind „observațiile transmise de magistrați și alți actori din sistemul judiciar privind funcționarea justiției, independența magistraților și mecanismele privind cariera magistraților”.

⁸ Decizia nr. 574/2025 a prim-ministrului privind constituirea, organizarea și atribuțiile Comitetului pentru analiza și revizuirea legislației din domeniul justiției. Comitetul este format din reprezentanți ai Cancelariei prim-ministrului și reprezentanți ai Ministerului Justiției.

⁹ A se vedea comunicatul de presă emis de Guvern cu subiectele discutate.

delegări ale judecătorilor, inclusiv în funcții de conducere din cadrul instanțelor¹⁰; retragerea dosarelor de la judecători, uneori fără consimțământul acestora¹¹; numărul de detașări ale judecătorilor la alte instanțe sau complete de judecată, uneori fără consimțământul acestora¹²; procedura pentru numirile și promovările în funcții de rang înalt pentru judecători și procurori¹³; componența colegiilor de conducere ale instanțelor¹⁴ și componența și reprezentativitatea Consiliului Superior al Magistraturii (CSM)¹⁵. Asociațiile magistraților și organizațiile societății civile au subliniat că înființarea comitetului a reprezentat o oportunitate binevenită pentru evaluarea punerii în aplicare a legilor din domeniul justiției în lumina standardelor europene și în strânsă consultare cu părțile interesate și cu Comisia de la Veneția¹⁶. Cu toate acestea, printr-o decizie din 25 martie 2026, Înalta Curte de Casație și Justiție (ÎCCJ) a suspendat decizia de înființare a comitetului. În consecință, activitatea comitetului a fost suspendată¹⁷. În iulie 2026, Guvernul a publicat raportul comitetului, care include recomandări de îmbunătățire a situației din sistemul judiciar, inclusiv printr-o evaluare și o posibilă revizuire a legilor justiției¹⁸.

¹⁰ În ianuarie 2026, din 657 de posturi de conducere, 430 erau ocupate prin delegare, și anume 65,44 % [date ale Consiliului Superior al Magistraturii (CSM)]. Asociațiile magistraților și organizațiile societății civile și-au exprimat îngrijorarea cu privire la faptul că acest lucru subminează independența sistemului judiciar (vizita de țară în România). Cu privire la acest aspect și la următoarele aspecte menționate, a se vedea, de asemenea, Expert Forum (2025), Prioritățile justiției; Revista română „Forumul Judecătorilor” (2025), *Some Effects of the New Justice Laws* (Unele efecte ale noilor legi ale justiției).

¹¹ Reuniunile cu organizațiile societății civile și cu asociațiile magistraților cu ocazia vizitei de țară în România. Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei (2010), la punctul 9 se prevede că o cauză nu trebuie să poată fi retrasă de la un anumit judecător fără motive întemeiate, cu excepția cazului în care o astfel de decizie este luată pe baza unor criterii obiective, stabilite în prealabil și în urma unei proceduri transparente. A se vedea, de asemenea, asociația „Forumul Judecătorilor din România” (2025).

¹² Reuniunile cu organizațiile societății civile și cu asociațiile magistraților cu ocazia vizitei de țară în România și documentele menționate la nota de subsol 11. Hotărârea CJUE din 6 octombrie 2021, cauza C-487/19, W.Z., la punctul 114 se prevede că mutarea unui judecător, fără consimțământul acestuia, la o altă instanță sau într-un alt complet de judecată pot aduce atingere principiilor inamovibilității judecătorilor și independenței judiciare.

¹³ O preocupare importantă semnalată de magistrați privește gradul de transparență al acestor promovări, care se bazează pe evaluarea hotărârilor pronunțate de candidați și pe un interviu susținut în fața Secției pentru judecători a CSM, nemaifiind inclusă o probă scrisă de concurs. Ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 4. Reuniunile cu asociațiile magistraților și cu organizațiile societății civile cu ocazia vizitei de țară în România. A se vedea, de asemenea, documentele menționate la nota de subsol 11. Consiliul Barourilor Europene (CCBE) (2026). După ce președintele României a făcut numirile în funcție ale procurorilor de rang înalt, douăzeci și cinci de organizații ale societății civile, sprijinite de un număr de cetățeni semnatori ai unei petiții, au organizat demonstrații, întrucât, în opinia acestora, numirile respective sunt contrare eforturilor de consolidare a independenței sistemului judiciar și a luptei împotriva corupției.

¹⁴ Unele părți interesate consideră că o majoritate a membrilor ar trebui să fie aleși de colegii lor, ceea ce nu este cazul în temeiul legilor justiției. Reuniunile cu organizațiile societății civile și cu asociațiile magistraților cu ocazia vizitei de țară în România și documentele menționate la nota de subsol 7.

¹⁵ Comisia de la Veneția a reiterat principiul reprezentării largi și echitabile a tuturor nivelurilor și tipurilor de instanțe în consiliile judiciare, Comisia de la Veneția (2023, 2022, 2021). A se vedea, de asemenea, ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 4, și reuniunile cu asociațiile magistraților și organizațiile societății civile cu ocazia vizitei de țară în România.

¹⁶ Reuniunile cu asociația „Forumul Judecătorilor din România”, asociația „Mișcarea pentru Apărarea Statutului Procurorilor”, asociația „Inițiativa pentru Justiție”, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, Funky Citizens și Expert Forum cu ocazia vizitei de țară în România.

¹⁷ A se vedea nota de subsol 8 privind Decizia nr. 574/2025 a prim-ministrului. Decizia ÎCCJ nu s-a publicat încă. Decizia nr. 574/2025 a fost, de asemenea, atacată la Curtea de Apel București (cauza nr. 448/2/2026). La 6 iulie 2026, Curtea de Apel București a anulat decizia de constituire a comitetului.

¹⁸ Guvernul României, Cancelaria prim-ministrului, Raport privind activitatea Comitetului pentru analiza și revizuirea legislației din domeniul justiției. Raportul recomandă, printre altele, revizuirea cadrului legislativ privind delegarea și promovarea magistraților, regimul disciplinar aplicabil acestora și componența

Nu s-au înregistrat încă progrese în punerea în aplicare a recomandării privind continuarea măsurilor legislative de consolidarea garanțiilor menite să asigure independența procurorilor de rang înalt, precum și organizarea și funcționarea poliției judiciare.¹⁹. A fost organizată o procedură de selecție, în urma căreia au fost efectuate mai multe numiri în funcții de procuror de rang înalt. Cu toate acestea, pe durata suspendării activității comitetului, Guvernul a suspendat, de asemenea, lucrările legislative privind proiectul de lege vizând consolidarea în continuare a garanțiilor menite să asigure independența procurorilor de rang înalt. Nu s-au înregistrat progrese legislative suplimentare nici în ceea ce privește organizarea și funcționarea poliției judiciare²⁰. În plus, din cauza constrângerilor bugetare, Guvernul a suspendat auditul independent al sistemului de repartizare aleatorie a cauzelor prevăzut în legile justiției²¹. În așteptarea unei analize suplimentare, nu s-au înregistrat încă progrese în ceea ce privește consolidarea garanțiilor menite să asigure independența procurorilor de rang înalt și nici în ceea ce privește organizarea și funcționarea poliției judiciare.

Unii magistrați continuă să resimtă presiuni nejustificate din interiorul sistemului judiciar și s-au înregistrat cazuri în care judecătorii au fost recuzați pentru că intenționau să sesizeze instanțele europene cu privire la anumite cauze. Aceste preocupări au fost aduse în atenția președintelui României de către magistrați și asociațiile acestora²². Transparența jurisprudenței privind sancțiunile disciplinare s-a îmbunătățit²³, dar deciziile secțiilor disciplinare ale CSM nu sunt publicate, iar motivarea lor este adesea transmisă cu întârziere magistratului vizat²⁴, ceea ce îngreunează exercitarea dreptului său la o cale de atac²⁵. Într-o cauză din decembrie 2025, Marea Cameră a Curții Europene a Drepturilor Omului a reiterat faptul că magistraților trebuie să li se permită să își exprime opinia în apărarea independenței justiției²⁶. Cu toate acestea, anumiți magistrați au continuat să fie supuși presiunilor²⁷, iar asociațiile magistraților au emis declarații publice prin care au

colegiilor de conducere ale instanțelor, precum și efectuarea unui audit periodic al sistemului de alocare aleatorie a cauzelor.

¹⁹ În ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept i s-a recomandat României „să continue măsurile legislative de consolidare a garanțiilor menite să asigure independența procurorilor de rang înalt, precum și organizarea și funcționarea poliției judiciare”. Aceasta este o nouă recomandare din 2025.

²⁰ Guvernul României (2026), contribuție scrisă, p. 2-3. Ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 4.

²¹ Ibidem, p. 13.

²² A se vedea sinteza Președinției României, nota de subsol 5. A se vedea, de asemenea, reuniunile cu Concordia și Romanian Business Leaders cu ocazia vizitei de țară în România.

²³ Ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, p. 4-5.

²⁴ Asociația „Forumul Judecătorilor din România”, asociația „Mișcarea pentru Apărarea Statutului Procurorilor”, asociația „Inițiativa pentru Justiție”, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, Funky Citizens și Expert Forum.

²⁵ A se vedea recomandarea GRECO adresată Portugaliei (runda a 4-a de evaluare, punctul 96), potrivit căreia informațiile privind rezultatul procedurilor disciplinare ar trebui publicate într-un termen rezonabil, și punctele 16 și 18 (dreptul la o soluție pronunțată într-un termen rezonabil și dreptul la exercitarea unei căi de atac) din Avizul nr. 27 (2024) al CCJE privind răspunderea disciplinară a judecătorilor.

²⁶ Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului (Marea Cameră), cauza nr. 16915/21, Danileț/România, punctul 152. A se vedea, de asemenea, comunicarea adresată Comitetului de Miniștri de către un ONG (asociația „Forumul Judecătorilor din România”, 18.5.2026), în cauza Danileț/România (cererea nr. 16915/21), referitoare la neexecutarea hotărârii.

²⁷ A se vedea, în special, Decizia ÎCCJ din 27 octombrie 2025 și deciziile Inspecției Judiciare din 24 aprilie 2026, prin care au fost declanșate acțiuni disciplinare împotriva unui procuror care a făcut declarații într-un documentar și cea din 20 aprilie 2026 împotriva unui judecător care a publicat opinii politice pe rețelele sociale. De asemenea, au fost inițiate proceduri disciplinare împotriva magistraților care au răspuns invitației președintelui de a dezbate problemele din sistemul judiciar. Asociația „Forumul Judecătorilor din România” (2026), contribuție scrisă.

solicitat încetarea presiunilor disciplinare exercitate asupra magistraților care își exercită dreptul la libertatea de exprimare²⁸. Inspecția Judiciară a concluzionat că afirmațiile formulate de magistrați cu privire la presiunile disciplinare sau administrative sunt neîntemeiate²⁹. Un număr semnificativ de magistrați și organizații ale societății civile nu au fost însă de acord cu această evaluare și au ridicat semne de întrebare cu privire la independența Inspecției Judiciare și a raportului acesteia³⁰. La 1 aprilie, Curtea Constituțională a României a declarat neconstituționale dispozițiile privind numirea în funcția de inspector în cadrul Inspecției Judiciare, prevăzute de Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, întrucât acestea trebuie reglementate prin lege organică. În paralel, ÎCCJ a decis că magistrații care raportează nereguli nu pot fi considerați avertizori de integritate³¹. Raportul privind activitatea comitetului recomandă modificarea legilor justiției, astfel încât să se clarifice faptul că normele privind avertizorii de integritate li se aplică și magistraților³². În plus, în 2025 și 2026, Înalta Curte de Casație și Justiție (ÎCCJ) a decis, în trei cauze³³, recuzarea unor judecători de la această instanță³⁴ din cauza intenției lor de a sesiza Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu întrebări preliminare, întrucât o astfel de sesizare ar putea ridica dubii privind imparțialitatea judecătorilor respectivi, sau de a solicita un aviz consultativ Curții Europene a Drepturilor Omului³⁵.

Calitatea

Rata de ocupare a posturilor în magistratură a crescut în 2025 și se iau măsuri pentru a aborda deficitul actual de magistrați. Rata de ocupare a posturilor de magistrați a crescut în 2025, dar CSM și magistrații consideră că numărul de posturi vacante rămâne o problemă pentru sistemul judiciar. Concursurile pentru magistrați și grefieri au fost suspendate în 2025

²⁸ Asociația „Forumul Judecătorilor din România”, asociația „Mișcarea pentru Apărarea Statutului Procurorilor” și asociația „Inițiativa pentru Justiție”. Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (2026), contribuție scrisă, p. 9.

²⁹ Raportul Inspecției Judiciare nr. 25-2781/2026 (nu este public). Au fost inițiate acțiuni disciplinare împotriva magistraților care au făcut declarații publice într-un documentar (a se vedea, de exemplu, Deciziile Inspecției Judiciare 26-127 din 4 martie, 29 aprilie și 14 mai 2026). Alți judecători au fost transferați sau li s-a încetat anticipat delegarea. Raportul privind activitatea comitetului indică concentrarea competențelor decizionale la nivelul conducerii Inspecției Judiciare.

³⁰ Scrisoare semnată de 900 de magistrați. Expert Forum (2026), contribuție scrisă, p. 9. Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (2026), contribuție scrisă, p. 9. În urma documentarului, Inspecția Judiciară a inițiat verificări disciplinare.

³¹ A se vedea Decizia 182/2024 a ÎCCJ referitoare la Decizia CSM din 28 februarie 2024 (nepublicată). O propunere legislativă inițiată de partidul Uniunea Salvați România (USR) a fost înregistrată la Senat la 11 martie 2026, având ca obiect completarea articolului 2 din Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, în sensul includerii explicite a magistraților în sfera de aplicare a acestui articol.

³² Guvernul României, Cancelaria Prim-ministrului, Raport privind activitatea Comitetului pentru analiza și revizuirea legislației din domeniul justiției.

³³ Deciziile ÎCCJ în cauzele nr. 2431/1/2025, 793/1/2025 și 815/59/2022. În această din urmă cauză, aceiași trei judecători au fost recuzați pentru că au propus formularea unei cereri de aviz consultativ către Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) cu privire la întrebarea dacă sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o trimitere preliminară, în circumstanțele cauzei respective, poate fi considerată ca afectând imparțialitatea, în sensul articolului 6 alineatul (1) din Convenția europeană a drepturilor omului.

³⁴ Aceiași judecători care au solicitat CJUE pronunțarea unor hotărâri preliminare în cauzele Lin II și Lin III. Hotărârea CJUE în cauza C-107/23, Lin, și sesizările C-280/25 Lin II și C-496/25, Lin III. A se vedea pilonul II de mai jos.

³⁵ CJUE a subliniat în mai multe rânduri importanța libertății de a adresa întrebări în temeiul articolului 267 din TFUE. A se vedea hotărârea CJUE în cauza C-564/19, IS.

și 2026 din cauza restricțiilor bugetare la nivel național³⁶, dar în aprilie 2026 au fost prevăzute excepții pentru sectorul judiciar³⁷ și tot în 2026 s-au luat o serie de alte măsuri pentru a aborda deficitul de personal. De exemplu, a fost prelungită aplicarea măsurii de reducere a duratei cursurilor la Institutul Național al Magistraturii (INM) de la 3 la 2 ani³⁸. Procurorul General, de comun acord cu CSM, a propus, de asemenea, reorganizarea hărții parchetelor prin instituirea unei structuri unice la nivel de județ, în vederea simplificării procedurilor³⁹. Prin urmare, la sfârșitul anului 2025, rata de ocupare a crescut la 85 % pentru posturile de judecători⁴⁰ și la 76 % pentru cele de procurori⁴¹. Totuși, feedbackul la chestionarul transmis de CSM tuturor judecătorilor în funcție în decembrie 2025 evidențiază că volumul ridicat de muncă și numărul insuficient de judecători și grefieri continuă să afecteze în mod direct activitatea acestora⁴². Acest lucru este confirmat, de asemenea, de toate asociațiile magistraților⁴³. În paralel, statisticile anuale referitoare la concursurile de admitere la Institutul Național al Magistraturii reflectă o scădere constantă a atractivității acestei profesii judiciare⁴⁴. La 27 februarie 2026 s-a adoptat o reformă a pensiilor magistraților, prin care se majorează gradual vârsta de pensionare pe o perioadă de 15 ani⁴⁵. Obiectivul acesteia este de a îmbunătăți echitatea sistemului de pensii și de a corela mai bine contribuțiile plătite pe durata vieții active cu prestațiile de pensie. Deși reforma ar putea conduce la pensionarea anticipată a unor magistrați⁴⁶, ceea ce ar presupune necesitatea unor noi recrutări, aceasta va contribui, de asemenea, la menținerea în activitate a magistraților cu mai multă experiență, lucru benefic pentru funcționarea sistemului judiciar⁴⁷.

Au fost luate măsuri pentru a îmbunătăți sistemul de asistență judiciară, care rămâne subfinanțat. Aceste măsuri includ o nouă procedură pentru serviciile de asistență judiciară și dezvoltarea unei platforme digitale naționale pentru gestionarea asistenței judiciare, menite să

³⁶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, prelungită până în 2026.

³⁷ Un act normativ din 16 aprilie 2026 permite organizarea de concursuri în cazuri temeinic justificate, cu aprobarea Guvernului.

³⁸ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2025 privind unele măsuri temporare în domeniul justiției, precum și pentru modificarea unor acte normative. A se vedea, de asemenea, Guvernul României (2026), contribuție scrisă, p. 27.

³⁹ Guvernul României (2026), contribuție scrisă, p. 45. Reuniunile cu Procurorul General și CSM cu ocazia vizitei de țară în România. Se are în vedere înființarea unui parchet unic la nivel de județ, care să funcționeze pe lângă judecătorii, precum și transformarea parchetelor de pe lângă judecătorii existente la nivelul județului în sedii secundare. Un proiect de lege a fost publicat la 24 februarie pe site-ul web al ministerului pentru consultare publică.

⁴⁰ La începutul anului 2025, aceasta era de 83 %. Ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 5.

⁴¹ La începutul anului 2025, aceasta era de 74 %. Ibidem.

⁴² Decizia Secției pentru judecători nr. 144/6.2.2026. Problemele cel mai frecvent semnalate se referă la volumul excesiv de muncă, incluzând personalul insuficient, un număr ridicat de posturi vacante și o nevoie acută de un mecanism de normare a activității. CSM (2026), contribuție suplimentară.

⁴³ Reuniunea cu asociațiile magistraților cu ocazia vizitei de țară în România. A se vedea, de asemenea, EAJ (2026), p. 26.

⁴⁴ La procesul de consultare au participat 2 583 de judecători, reprezentând 56,50 % din corpul activ al judecătorilor. Guvernul României (2026), contribuție scrisă, p. 22.

⁴⁵ În prezent, pensionarea cu drepturi depline de pensie este posibilă după 25 de ani de vechime, la împlinirea vârstei de 49 de ani. Vârsta de pensionare va crește anual cu un an, ajungând la 64 de ani în 2041, moment în care dreptul la pensie integrală va fi acordat persoanelor cu o vechime de cel puțin 25 de ani în funcție și o vechime totală în muncă de minimum 34 de ani.

⁴⁶ Guvernul României (2026), contribuție scrisă, p. 10 și următoarele și reuniunea cu CSM cu ocazia vizitei de țară în România.

⁴⁷ Reuniunea cu Guvernul cu ocazia vizitei de țară în România.

îmbunătățească transparența, uniformitatea și promptitudinea plăților. Potrivit Ministerului Justiției, suma plătită pentru asistență judiciară în materie civilă și penală în 2025 a fost de aproximativ 30 de milioane EUR⁴⁸. Cu toate acestea, Uniunea Națională a Barourilor din România (UNBR) consideră că sistemul de asistență judiciară este în continuare grav subfinanțat și că plățile întârzie frecvent, dar precizează că este în dialog cu Ministerul Finanțelor pentru a remedia aceste întârzieri și a conveni asupra unor reguli unitare de facturare⁴⁹. România se numără printre statele cu cel mai mic număr de beneficiari pe cap de locuitor (aproximativ 12 000 în total în România în 2025)⁵⁰, iar plafonul veniturilor pentru solicitanții de asistență judiciară este printre cele mai scăzute din UE⁵¹. Datele privind numărul de beneficiari, profilul acestora și sumele primite nu sunt publicate, ceea ce, potrivit societății civile, nu permite un control public⁵².

Digitalizarea sistemului judiciar este una dintre prioritățile Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025 - 2029. Ministerul Justiției a finalizat una dintre cele 4 subinvestiții finanțate în cadrul planului național de redresare și reziliență (PNRR)⁵³, care a inclus înființarea unor facilități tehnice pentru găzduirea infrastructurii informatice critice a Ministerului Justiției, dezvoltarea și optimizarea infrastructurii de date pentru sectorul judiciar, precum și implementarea unei infrastructuri de tip cloud privat pentru sistemul judiciar⁵⁴. Discuțiile dintre Ministerul Justiției și CSM sunt încă în desfășurare pentru a se asigura faptul că modificările infrastructurii informatice sunt în concordanță cu imperativul de a menține independența sistemului judiciar⁵⁵. Actualul domeniu unic care deservește instanțele se află sub supravegherea ministerului⁵⁶, în timp ce se discută soluții adecvate pentru a proteja independența sistemului judiciar și principiul separării puterilor⁵⁷. CSM a dezvoltat un sistem de inteligență artificială care anonimizează automat hotărârile judecătorești și va înlocui sistemul anterior până la sfârșitul anului 2026. Portalul registratura.rejust.ro, care le permite cetățenilor să depună o plângere și să plătească taxa judiciară online, a beneficiat de implementarea unor noi funcționalități⁵⁸. ECRIS V, sistemul electronic de gestionare a cauzelor pe care îl folosesc judecătorii, a fost dezvoltat în continuare, iar procurorii au acces în prezent la dosarele lor de caz prin intermediul noului Dosar Electronic Național (DEN)⁵⁹. UNBR a evidențiat atât oportunitățile, cât și riscurile digitalizării sistemelor judiciare, inclusiv preocupările privind securitatea cibernetică, serviciile online ilegale și necesitatea unor garanții atunci când se adoptă instrumente de inteligență artificială⁶⁰. La inițiativa președintelui României, a fost înființat și a devenit

⁴⁸ 26 de milioane EUR în 2024.

⁴⁹ Consiliul Barourilor Europene (CCBE) (2026), contribuție scrisă, p. 17 și 20.

⁵⁰ Potrivit UNBR, în 2025, numărul total de beneficiari (din 41 de județe – 2 lipsă, deoarece nu au trimis datele solicitate) a fost de 12 093.

⁵¹ 49 % sub pragul de sărăcie stabilit de Eurostat. Figura 22, Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană, date colectate de CCBE.

⁵² Organizațiile societății civile.

⁵³ Accesul electronic la dosarele /dosarele electronice ale cauzelor a fost evaluat pozitiv în cadrul cererii de plată nr. 4, în timp ce lucrările pentru sistemul ECRIS V, centrul de date pentru sistemul judiciar și echipamentele TIC vor fi finalizate până în august 2026 și evaluate în cadrul cererii de plată nr. 6.

⁵⁴ @just.ro.

⁵⁵ A se vedea ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 5. CSM (2026), contribuție suplimentară.

⁵⁶ Potrivit CSM, accesul executivului la documente legate de cauze specifice în instanță ar putea ridica semne de întrebare cu privire la independența sistemului judiciar. A se vedea ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, p. 5.

⁵⁷ Guvernul României (2026), contribuție scrisă, p. 37.

⁵⁸ Ibidem, p. 38.

⁵⁹ CSM (2026), contribuție suplimentară.

⁶⁰ CCBE (2026), contribuție scrisă, p. 22.

operațional Forumul Just.AI – prima platformă națională permanentă de dialog instituțional privind inteligența artificială în domeniul justiției – care reunește grupuri de lucru dedicate, cu participarea instanțelor judecătorești, a parchetelor și a altor instituții publice relevante⁶¹.

Eficiența

Durata estimată de soluționare a cauzelor civile, comerciale, administrative și a altor categorii de cauze a scăzut semnificativ și rata de soluționare a dosarelor s-a îmbunătățit. Timpul necesar pentru soluționarea cauzelor civile, comerciale, administrative și a altor cauze a scăzut semnificativ de la 228 de zile în 2023 la 180 de zile în 2024, iar rata de soluționare a cauzelor civile, comerciale, administrative și a altor cauze a crescut de la 87% în 2023 la 99% în 2024. România rămâne statul membru cu cel mai mare număr de cauze litigioase civile și comerciale introduse, un număr care a crescut constant în ultimii ani⁶². Potrivit Procurorului General, acest aspect ar fi legat, în materie penală, și de faptul că pentru fiecare plângere trebuie deschisă o anchetă (fără a se putea face o evaluare a oportunității)⁶³. Potrivit mediului de afaceri, durata procedurilor rămâne o preocupare importantă, în special în litigiile comerciale, administrative sau fiscale complexe. Acesta raportează, de asemenea, că motivarea hotărârilor judecătorești, care ar trebui comunicată în termen de 30 de zile de la pronunțarea hotărârii, ajunge uneori la părți după 2 sau 3 ani⁶⁴.

II. CADRUL ANTICORUPȚIE

Percepția experților, a cetățenilor și a cadrelor de conducere din mediul de afaceri este că nivelul corupției din sectorul public rămâne ridicat. Indicele de percepție a corupției din 2025 calculat de Transparency International pentru România a fost de 45 din 100, ceea ce o plasează pe locul 25 în Uniunea Europeană și pe locul 70 la nivel mondial⁶⁵. Această percepție s-a menținut la un nivel stabil în ultimii cinci ani⁶⁶. Potrivit sondajului Eurobarometru special din 2026 privind corupția, 71 % dintre respondenți percep corupția ca fiind larg răspândită în țara lor (media UE este de 71 %), în timp ce 55 % afirmă că se simt afectați personal de corupție în viața de zi cu zi (media UE este de 30 %). În ceea ce privește întreprinderile, 94 % dintre acestea consideră că fenomenul corupției este generalizat (față de media UE de 65 %), iar 73 % dintre întreprinderi consideră că aceasta face dificilă desfășurarea de activități economice (față de media UE de 37 %). În plus, 52 % dintre respondenți consideră că sunt suficiente cazuri de urmăriri penale care se încheie cu condamnări pentru a avea un efect de descurajare a corupției (față de media UE de 38 %), în timp ce 30 % dintre întreprinderi consideră că persoanele și întreprinderile găsite vinovate de

⁶¹ Aceste grupuri de lucru se concentrează pe identificarea unor cazuri practice de utilizare a inteligenței artificiale, pe evaluarea necesităților operaționale și pe elaborarea unor principii comune și a unor viitoare soluții de reglementare, având ca obiective generale creșterea securității, a eficienței și a transparenței activităților judiciare. A se vedea: www.justai.presidency.ro.

⁶² Figurile 2, 5 și 10, Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană din 2026.

⁶³ Guvernul României (2026), contribuție scrisă, p. 47. Reuniunile cu Consiliul Superior al Magistraturii și cu Procurorul General cu ocazia vizitei în România. Procurorul General a explicat că nu este posibil să se acorde prioritate anumitor cazuri față de altele care sunt mai puțin întemeiate, repetitive sau abuzive.

⁶⁴ Consiliul Investitorilor Străini, România (2026), contribuție scrisă, p. 1. Reuniunile cu Romanian Business Leaders și Concordia cu ocazia vizitei de țară în România.

⁶⁵ Percepția cu privire la corupție corespunde următoarelor categorii: nivel de corupție scăzut (peste 79), relativ scăzut (între 79-60), relativ ridicat (între 59-50), ridicat (sub 50).

⁶⁶ În 2021, punctajul a fost 45, la fel ca în 2025. Punctajul crește/scade semnificativ atunci când variază cu mai mult de cinci puncte, se îmbunătățește/se deteriorează (variază cu 4-5 puncte) și este relativ stabil (variază cu 1-3 puncte) în ultimii cinci ani.

mituirea unui înalt funcționar sunt pedepsite în mod corespunzător (față de media UE de 31 %) ⁶⁷.

Evaluarea Strategiei naționale anticorupție pentru perioada 2021-2025 a fost finalizată, iar următoarea strategie este în curs de pregătire. Evaluarea punerii în aplicare a măsurilor și a obiectivelor specifice stabilite în strategie a fost realizată de un contractant extern, iar raportul final a fost publicat ⁶⁸. Acesta recomandă, în special, stabilirea unei planificări bugetare clare și concentrarea viitoarei strategii anticorupție pe un număr limitat de programe. Ministerul Justiției coordonează pregătirea următoarei strategii, care va acoperi perioada 2026-2030. Consultările cu instituțiile publice și cu părțile interesate au avut loc în 2025 și au continuat în prima jumătate a anului 2026. Domeniile prioritare avute în vedere includ prevenirea, în special prin implicarea tinerilor, precum și mecanismele de monitorizare și evaluare ⁶⁹. În octombrie 2025, România a adoptat Legea nr. 156/2025 ⁷⁰, consolidând cadrul juridic privind prevenirea și combaterea corupției în cadrul operațiunilor economice internaționale, în vederea alinierii acestuia la recomandările Grupului de lucru privind combaterea dării și luării de mită al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) ⁷¹.

Bilanțul în ceea ce privește urmărirea penală atât a cazurilor de mică corupție, cât și a celor de corupție la nivel înalt a rămas constant în comparație cu anul precedent. Acest lucru este valabil atât pentru Parchetul de pe lângă ÎCCJ, în ceea ce privește mica corupție ⁷², cât și pentru Direcția Națională Anticorupție (DNA), în ceea ce privește urmărirea penală a corupției la nivel înalt ⁷³. Volumul de muncă al DNA rămâne ridicat, cu un număr de cazuri similar celui de anul trecut ⁷⁴. Potrivit DNA, personalul a rămas la un nivel stabil și suficient ⁷⁵. Începând din 2022, DNA a investit în modernizarea infrastructurii sale tehnice, susținând transformarea digitală, în special în domeniul cercetărilor criminalistice

⁶⁷ Date din Eurobarometrul special 573 (2026) și Eurobarometrul Flash 582 (2026).

⁶⁸ Raportul final de evaluare a Strategiei naționale anticorupție pentru perioada 2021-2025.

⁶⁹ Guvernul României (2026a), contribuție scrisă, p. 57-58. Reuniunea cu Ministerul Justiției cu ocazia vizitei de țară în România.

⁷⁰ Modificările legislative includ extinderea sferei de aplicare a infracțiunii de corupere a funcționarilor publici străini; majorarea cuantumului zilei-amendă, atunci când aceasta este aplicată alături de pedeapsa închisorii; introducerea unei circumstanțe atenuante pentru persoanele juridice care adoptă și pun în aplicare politici corporative eficace pentru a preveni actele de corupție, precum și atribuirea competenței DNA de a efectua urmărirea penală și în cazul anumitor infracțiuni conexe (spălarea banilor, falsul în înscrisuri, evaziunea fiscală), atunci când acestea sunt comise în legătură cu infracțiunea de mituire a funcționarilor publici străini. DNA (2026), contribuție scrisă, p. 73.

⁷¹ Guvernul României (2026b). Reformele au condus la emiterea Avizului formal nr. 17 în cadrul procesului de aderare la OCDE. Un astfel de aviz se referă la evaluarea adoptată de OCDE în cursul procesului de aderare al unei țări și stabilește dacă țara candidată îndeplinește standardele OCDE.

⁷² În 2025, în ceea ce privește mica corupție, au fost finalizate la nivel de parchet în total 1 997 de cazuri (1 702 în 2024, 1 843 în 2023), dintre care 286 de cazuri (209 în 2024, 259 în 2023) prin rechizitorii sau acorduri de recunoaștere a vinovăției. S-au pronunțat 125 de hotărâri definitive (față de 164 în 2024 și 159 în 2023), prin care au fost condamnate 147 de persoane (față de 179 în 2024 și 154 în 2023), a se vedea contribuția din partea României la ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, anexa 10.

⁷³ În 2025, în cazurile menționate de Direcția Națională Anticorupție, instanțele au pronunțat 289 de condamnări definitive (391 în 2024) și 34 de achitări definitive (147 în 2024), a se vedea contribuția scrisă a DNA (2026), p. 74.

⁷⁴ Ibidem, p. 74. Numărul de cauze pendinte a fost de 5 556 (comparativ cu 5 443 în 2024), în 2025 fiind înregistrate 2 599 de cauze penale noi (similar cu 2023 și 2024). În 2025, au fost trimiși în judecată în total 792 de inculpați (față de 683 în 2024 și 651 în 2023). Dintre aceștia, 539 au fost trimiși în judecată prin rechizitoriu (față de 445 în 2024 și 481 în 2023) și 253 prin acord de recunoaștere a vinovăției (față de 238 în 2024).

⁷⁵ Ibidem, p. 32. În 2025 au fost organizate două concursuri pentru ocuparea unor posturi de conducere.

informative⁷⁶. DNA indică faptul că primește puține notificări privind posibile cazuri de corupție de la alte autorități naționale, care i-ar permite să își desfășoare activitatea mai eficient⁷⁷. În cursul anului 2025, EPPO a investigat 43 de cazuri de corupție, ceea ce reprezintă 8 % din numărul total de cazuri ale EPPO din România⁷⁸.

Instanțele inferioare au continuat să dispună încetarea proceselor penale în cauze de corupție și să desființeze hotărâri de condamnare, inclusiv în cauze de corupție la nivel înalt, ca urmare a hotărârilor Înaltei Curți de Casație și Justiție referitoare la prescripția răspunderii penale. Clasarea dosarelor de corupție, inclusiv a celor de nivel înalt, precum și eliberarea inculpaților ca urmare a împlinirii termenului de prescripție au continuat, afectând negativ percepția publicului cu privire la capacitatea sistemului judiciar de a combate eficient corupția⁷⁹. Anumite asociații ale magistraților au evidențiat totuși că termenele de prescripție sunt, în sine, suficient de lungi pentru a permite soluționarea unei cauze, în pofida impactului acestor hotărâri⁸⁰, în timp ce altele au raportat transferuri de cauze către alte complete sau instanțe, ceea ce a generat noi întârzieri și a condus la împlinirea termenului de prescripție al cauzei respective⁸¹. Aceste hotărâri neutralizează efectul suspensiv asupra cursului prescripției al actelor de procedură efectuate înainte și după perioada 2018-2022, exacerband astfel riscul sistemic ca o serie de cauze penale să scape de sancțiuni penale⁸² și ridicând anumite întrebări din perspectiva dreptului UE⁸³. Potrivit EPPO, hotărârile Înaltei Curți de Casație și Justiție (ÎCCJ) ar putea afecta capacitatea Parchetului European de a desfășura anchete eficiente privind infracțiunile care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii în România⁸⁴. În același timp, ÎCCJ a formulat cereri de pronunțare a unor hotărâri preliminare pe acest subiect la Curtea de Justiție a Uniunii Europene⁸⁵. La 16 iulie 2026, Curtea de Justiție a clarificat anumite întrebări generate de situația actuală din perspectiva dreptului UE.

Nu s-au înregistrat progrese suplimentare în ceea ce privește recomandarea de a se lua măsuri pentru a asigura cercetarea și urmărirea penală eficace a infracțiunilor de corupție în sistemul judiciar⁸⁶. Astfel de infracțiuni sunt de competența procurorilor anume desemnați din cadrul parchetelor de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și de pe lângă

⁷⁶ Guvernul României (2026a), contribuție scrisă, DNA, anexa 3, finanțare în special în cadrul Programului Uniunii Europene de luptă antifraudă (EUAF), de exemplu 2025-RO-FORENSIQ.

⁷⁷ Reuniunea cu DNA cu ocazia vizitei de țară în România.

⁷⁸ EPPO (2026), Raport anual pe 2025, p. 49.

⁷⁹ Reuniunile cu organizațiile societății civile cu ocazia vizitei de țară în România și relatări din mass-media, în special cu privire la faptul că CSM regretă închiderea cazurilor de corupție ca urmare a hotărârii ÎCCJ (a se vedea sursele).

⁸⁰ Reuniunile cu UNJR, AMR și APR cu ocazia vizitei de țară în România.

⁸¹ Reuniunile cu asociația „Forumul Judecătorilor din România”, asociația „Mișcarea pentru Apărarea Statutului Procurorilor” și asociația „Inițiativa pentru Justiție” cu ocazia vizitei de țară în România. O nouă propunere legislativă, inițiată de parlamentari ai Uniunii Salvați România (USR), prevede majorarea termenului special de prescripție a răspunderii penale. Măsura are drept scop să ofere autorităților mai mult timp pentru finalizarea anchetelor și tragerea la răspundere a făptuitorilor, în special în cauzele complexe.

⁸² Ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 7-8.

⁸³ Hotărârea CJUE în cauza C-107/23, Lin. Ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, capitolul consacrat situației statului de drept din România, p. 7-8.

⁸⁴ EPPO (2026), contribuție scrisă, p. 59-61.

⁸⁵ Cauzele C-280/25, Lin II și C-496/25, Lin III, aceasta din urmă fiind încă pe rol.

⁸⁶ În ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, Comisia a recomandat României: „să ia măsuri de asigurare a investigării și urmăririi penale eficiente a infracțiunilor în sistemul judiciar, inclusiv în ceea ce privește infracțiunile de corupție”. În evaluările anterioare din 2023, 2024 și 2025, s-a constatat că s-au înregistrat unele progrese cu privire la această recomandare.

curțile de apel⁸⁷. Procurorii anume desemnați din cadrul Parchetului de pe lângă ÎCCJ au emis două rechizitorii în 2025, în timp ce cei din cadrul parchetelor de pe lângă curțile de apel nu au emis niciunul⁸⁸. Au continuat eforturile de soluționare a cauzelor pendinte transferate de la fosta Secție pentru investigarea infracțiunilor din justiție (SIIJ)⁸⁹. Procurorul General a subliniat numărul insuficient de ofițeri de poliție detașați la biroul său și lipsa lor de expertiză în cazurile de corupție⁹⁰, precum și dificultatea persistentă de ocupare a posturilor vacante⁹¹ din cauza procedurii de numire și, în special, a cerinței avizării de către ambele secții – cea pentru judecători și cea pentru procurori – ale Consiliului Superior al Magistraturii (CSM)⁹². Aceste chestiuni au fost aduse în atenția Comitetului pentru analiza și revizuirea legislației din domeniul justiției, care recomandă în raportul său consolidarea eficienței cercetării și urmăririi penale a infracțiunilor de corupție comise de magistrați, inclusiv prin readucerea acestora în sfera de competență a DNA⁹³. Întrucât nu au fost adoptate măsuri pentru a remedia deficiențele rămase, nu s-au înregistrat noi progrese în asigurarea cercetării și urmăririi penale eficiente a infracțiunilor de corupție comise de magistrați.

În noiembrie 2025 au fost adoptate noi reglementări privind practica „ușilor turnante”. Legea⁹⁴ armonizează restricțiile înainte și după angajare, care se aplică pe o perioadă de 12 luni unei game largi de funcționari și demnitari publici⁹⁵. Sistemul se bazează pe declarații individuale, examinate de Agenția Națională de Integritate (ANI). ANI monitorizează respectarea restricțiilor și, atunci când este relevant, poate aplica sancțiuni administrative prevăzute de lege, aplicabile atât persoanelor fizice, cât și instituțiilor publice. Inspectorii săi au desfășurat, de asemenea, campanii de informare și sesiuni de formare. ANI își adaptează în prezent platforma e-DAI pentru a integra astfel de declarații și pentru a include un sistem automat de alertă privind eventualele încălcări. Începând cu 2027, agenția va publica anual

⁸⁷ Pentru mai multe detalii cu privire la acest sistem specific aplicabil infracțiunilor comise de magistrați, a se vedea ediția din 2023 a Raportului privind statul de drept, România, p. 12.

⁸⁸ Contribuția României la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept, Parchetul de pe lângă ÎCCJ, p. 53. Au existat șase trimiteri în judecată în 2024, a se vedea ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 8.

⁸⁹ Guvernul României (2026b). Numărul de dosare pendinte a atins cel mai scăzut nivel de la desființarea SIIJ, în special în cadrul Secției de urmărire penală. În 2025, au fost soluționate 1 424 de dosare dintr-un total de 3 188 de cazuri pendinte, în timp ce în 2024 au fost soluționate 1 997 de dosare dintr-un total de 4 566 de cazuri pendinte.

⁹⁰ Reuniunea cu Parchetul de pe lângă ÎCCJ cu ocazia vizitei de țară în România.

⁹¹ La sfârșitul anului 2025, rata de ocupare era de 76,28 %, în timp ce la sfârșitul anului 2024 era de 75,65 %. Contribuția României la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept, Parchetul de pe lângă ÎCCJ, p. 31.

⁹² Reuniunea cu Parchetul de pe lângă ÎCCJ cu ocazia vizitei de țară în România: potrivit Parchetului de pe lângă ÎCCJ, numirile procurorilor anume desemnați ar trebui să fie efectuate numai de Secția pentru procurori a CSM. În ceea ce privește procedura de recrutare a procurorilor anume desemnați și rolul CSM, a se vedea ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, p. 8-9.

⁹³ Vizita de țară în România. Activitatea acestui comitet a fost suspendată în urma unei decizii a ÎCCJ – a se vedea Pilonul I. Guvernul României, Cancelaria prim-ministrului, Raport privind activitatea Comitetului pentru analiza și revizuirea legislației din domeniul justiției.

⁹⁴ Legea nr. 189/2025 publicată în Monitorul Oficial nr. 1065 din 19 noiembrie 2025. Reforma a fost evaluată de Grupul de lucru pentru integritate publică și anticorupție al OCDE și a contribuit la adoptarea ulterioară a Avizului formal nr. 22 de către Comitetul privind guvernarea publică al OCDE.

⁹⁵ Contribuția României la ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, Ministerul Justiției și ANI, p. 4. Funcționarii care fac obiectul legii sunt stabiliți în funcție de natura atribuțiilor și responsabilităților exercitate, fiind vorba de înalți funcționari, reprezentanți aleși la nivel local, precum și de personalul implicat în achiziții publice, audit, concesiuni, reglementare, acreditare și autorizare.

statistici (de exemplu, numărul de încălcări și de notificări), pe baza informațiilor furnizate de instituțiile și autoritățile publice⁹⁶.

Un nou Cod de etică pentru Guvern, introdus prin lege în aprilie 2025, este în curs de punere în aplicare⁹⁷. Acesta acoperă o gamă largă de funcționari, de la prim-ministru și consilierii acestuia la miniștri și secretari de stat și echivalenți ai acestora în ministere sau organisme centrale specializate. Noua lege include o interdicție privind cadourile (de peste 100 EUR), monitorizată de o comisie specială, precum și dispoziții privind publicarea. Consilierii în materie de etică pot oferi îndrumări la cerere⁹⁸. ANI are mandatul de a forma membrii Guvernului cu privire la Codul de etică, la momentul preluării funcției. Pentru senatori și deputați nu există încă reguli clare privind cadourile, mesele și cazarea oferite de terți, favorurile și alte beneficii⁹⁹.

S-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește recomandarea de a asigura eficacitatea sistemului declarațiilor de avere¹⁰⁰. Platforma e-DAI gestionată de ANI continuă să fie utilizată pentru simplificarea procesului de completare și depunere a declarațiilor de avere în format digital, care nu mai sunt publicate¹⁰¹. În noiembrie 2025, ANI a transmis Ministerului Justiției o amplă propunere legislativă privind integritatea. Proiectul își propune să clarifice ambiguitățile, să armonizeze anumite prevederi și să actualizeze cadrul legal existent, în special în ceea ce privește formatul declarațiilor de avere. În prezent, acesta nu reglementează declararea averii de către soți și copii, domeniu în care regulile au fost declarate neconstituționale de către Curtea Constituțională, printr-o decizie menționată în raportul de anul trecut¹⁰². Proiectul este în prezent în discuție, iar Ministerul Justiției intenționează să desfășoare consultări suplimentare¹⁰³. Prin prisma acestor evoluții, România a înregistrat unele progrese în ceea ce privește asigurarea eficacității sistemului declarațiilor de avere.

România a dat curs integral recomandării care viza introducerea unor noi norme privind activitățile de lobby pentru senatori și deputați¹⁰⁴. O nouă lege din noiembrie

⁹⁶ Reuniunea cu ANI cu ocazia vizitei de țară în România.

⁹⁷ Legea nr. 49/2025. A se vedea, de asemenea, actul legislativ anterior, Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, care stabilește obligația persoanelor care dețin funcții de demnitate publică de a declara bunurile primite în legătură cu exercitarea atribuțiilor oficiale. Legea prevede evaluarea și inventarierea acestor bunuri, regulile privind păstrarea sau transmiterea acestora, precum și publicarea anuală a listei bunurilor și a destinației acestora. Normele de punere în aplicare sunt stabilite prin Hotărârea nr. 1126/2004 a Guvernului.

⁹⁸ Reuniunea cu Ministerul Justiției cu ocazia vizitei de țară în România.

⁹⁹ Ediția din 2024 a Raportului privind statul de drept, România, p. 17-18 și ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 10.

¹⁰⁰ În ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept i s-a recomandat României „[...] să asigure eficacitatea sistemului declarațiilor de avere”. Aceasta a fost o parte nouă a recomandării.

¹⁰¹ Guvernul României (2026a), contribuție scrisă.

¹⁰² Ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 9. Curtea Constituțională a statuat că normele care le impun funcționarilor să declare bunurile soților și ale copiilor lor sunt neconstituționale, pentru motivul că o astfel de declarație de avere, fiind o declarație pe proprie răspundere, angajează răspunderea penală a declarantului și nu poate fi făcută decât în nume propriu.

¹⁰³ Reuniunile cu Ministerul Justiției și cu ANI cu ocazia vizitei de țară în România.

¹⁰⁴ În ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept i s-a recomandat României „să introducă norme privind activitățile de lobby pentru senatori și deputați”. În evaluările anterioare din 2023, 2024 și 2025, s-a constatat că nu s-au înregistrat progrese cu privire la această recomandare.

2025¹⁰⁵ obligă deputații și senatorii să înregistreze întâlnirile cu terți referitoare la inițiative legislative în registrul de transparență (RUTI), deja utilizat de membrii Guvernului și de înalți demnitari guvernamentali. Deputații și senatorii pot organiza reuniuni cu terți numai dacă le înregistrează în RUTI. Aceștia trebuie să publice informații privind respectivele întâlniri în avans sau, în cazul întâlnirilor neplanificate, în termen de 48 de ore de la desfășurarea acestora, indicând participanții, data și locul, precum și scopul întâlnirii. RUTI este administrat de secretarii generali ai celor două camere ale Parlamentului, care publică un raport anual privind funcționarea registrului. Nerespectarea noilor obligații atrage un avertisment scris adresat deputatului sau senatorului în cauză¹⁰⁶. Părțile interesate au evidențiat lipsa unor funcționalități de bază ale RUTI (funcții de căutare, filtre), precum și utilizarea insuficientă a acestuia de către Guvern până în prezent¹⁰⁷. În ciuda anumitor limitări ale RUTI, România a introdus cu succes noi reguli privind activitatea de lobby aplicabile senatorilor și deputaților și a dat curs integral recomandării.

Nu s-au înregistrat progrese suplimentare în ceea ce privește îmbunătățirea transparenței finanțării partidelor politice, deoarece legislația este încă în curs de examinare în Parlament. Proiectul legislativ al Autorității Electorale Permanente (AEP) pentru îmbunătățirea transparenței finanțării partidelor politice și asigurarea respectării normelor aferente este încă în curs de examinare la Camera Deputaților din octombrie 2023, fără a fi prevăzută o dată de adoptare¹⁰⁸. Curtea de Conturi a confirmat necesitatea de a reglementa mai bine finanțarea partidelor politice din România și a recomandat ca AEP să inițieze modificări legislative¹⁰⁹. AEP nu a efectuat auditul anual al partidelor politice, care fusese deja amânat în 2024¹¹⁰. Persistă preocupările exprimate în rapoartele anterioare privind statul de drept, în special în ceea ce privește lipsa unui audit aprofundat, a investigațiilor și a asigurării respectării normelor, precum și în ceea ce privește sancțiunile reduse pentru neconformitate¹¹¹. În februarie 2025, Parlamentul l-a demis pe președintele AEP din motive legate de integritate, iar în decembrie a fost numit un nou președinte. Organizațiile societății civile au criticat lipsa de transparență în procesul de numire¹¹².

ANI îndeplinește rolul de canal extern principal pentru avertizorii de integritate și dezvoltă un sistem informatic pentru primirea și gestionarea sesizărilor acestora, cu scopul de a îmbunătăți eficiența și fluxul de comunicare. Au fost organizate sesiuni de formare pentru entități publice și private, care au acoperit atât canalele interne, cât și cele externe de sesizare. Noul sistem informatic va fi accesibil tuturor entităților care dispun de un canal extern de sesizare, acestea putând gestiona sesizările prin intermediul platformei¹¹³. ANI a primit 167 de sesizări în 2025, gestionate de patru inspectori¹¹⁴. Niciuna dintre sesizări

¹⁰⁵ Legea nr. 197/2025 pentru modificarea și completarea Legii nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 1106 din 28 noiembrie 2025.

¹⁰⁶ Guvernul României (2026a), contribuție scrisă.

¹⁰⁷ Contribuție scrisă, Centrul pentru Inovare Publică, p. 17.

¹⁰⁸ Ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 11.

¹⁰⁹ Reuniunea cu Curtea de Conturi cu ocazia vizitei de țară în România. A se vedea, de asemenea, ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, p. 11.

¹¹⁰ Expert Forum, Raport de monitorizare pe 2024, 8 septembrie 2025. Această evaluare ar trebui efectuată anual.

¹¹¹ Ediția din 2024 a Raportului privind statul de drept, România, p. 18-19 și ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 11.

¹¹² Reuniunile cu Expert Forum, asociația „Rădăușii civic”, APADOR-CH și Centrul pentru Inovare Publică cu ocazia vizitei de țară în România.

¹¹³ Reuniunea cu ANI cu ocazia vizitei de țară în România.

¹¹⁴ Anul trecut, ANI a raportat că avea cinci inspectori de integritate. Cu toate acestea, scăderea numărului de inspectori este compensată de impactul pozitiv al soluțiilor informatice, care au determinat o creștere a

nu a avut ca obiect fapte de corupție. De asemenea, agenția a oferit, la cerere, consiliere confidențială și neconfidențială persoanelor fizice și entităților. Agenția a monitorizat punerea în aplicare a legii, în special în ceea ce privește modul în care entitățile publice și private au instituit canale interne de sesizare și modul de funcționare al acestor canale¹¹⁵.

Achizițiile publice rămân un domeniu cu risc ridicat, fiind adoptate măsuri suplimentare pentru combaterea riscurilor de corupție, inclusiv lansarea unei noi hărți a riscurilor în domeniul achizițiilor publice din România. Potrivit atitudinii întreprinderilor față de corupția din UE, 38 % dintre societățile comerciale din România (față de o medie de 30 % la nivelul UE) consideră că, în ultimii trei ani, nu au putut să câștige, în practică, o licitație publică din cauza corupției¹¹⁶. 57 % dintre întreprinderi consideră că, atunci când examinează contestațiile privind achizițiile publice, gradul de independență al Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor este foarte bun sau destul de bun¹¹⁷. Potrivit Tabloului de bord privind piața unică și competitivitatea, în ceea ce privește accesul la achizițiile publice în România, 49 % dintre ofertele din 2025 au fost oferte unice (media UE fiind de 27 %). Curtea de Conturi raportează că 80 % din sesizările avertizorilor de integritate de interes public înregistrate în 2025 se refereau la suspiciuni de încălcare a legislației privind achizițiile publice¹¹⁸. O hartă națională a riscurilor în domeniul achizițiilor publice, lansată în 2025 de Ministerul Justiției și de Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP), cu sprijinul OCDE, a fost publicată pe site-ul ANAP. Aceasta identifică funcțiile vulnerabile la corupție, sectoarele cu risc ridicat și etapele critice ale procedurilor de achiziție publică și servește ca referință pentru factorii de decizie, autoritățile contractante și organismele de control¹¹⁹. ANI continuă să analizeze procedurile de achiziții publice utilizând sistemul PREVENT¹²⁰ pentru a identifica *ex ante* conflictele de interese. În 2025, a emis 15 avertismente de integritate¹²¹. Alte domenii cu risc ridicat evidențiate includ supravegherea reglementărilor și certificarea, precum și managementul resurselor umane¹²².

III. PLURALISMUL ȘI LIBERTATEA MASS-MEDIEI

Consiliul Național al Audiovizualului (CNA) dispune de mai puține resurse umane decât cele raportate anul trecut, iar eforturile de digitalizare progresează lent. Potrivit ediției din 2025 a Raportului privind statul de drept, CNA și-a desfășurat activitatea, în medie, cu 118 angajați¹²³. Anul acesta, autoritatea de reglementare în domeniul media a raportat 116 angajați față de 153 de posturi aprobate, precum și o creștere a sarcinilor legate de gestionarea proiectului de digitalizare¹²⁴. Potrivit informațiilor disponibile, Guvernul a luat

eficienței de aproximativ 100 % în privința numărului de cazuri rezolvate per inspector. Guvernul României, ANI (2026), contribuție scrisă.

¹¹⁵ Guvernul României (2026a), contribuție scrisă.

¹¹⁶ Sondajul Eurobarometru Flash 582 privind atitudinea întreprinderilor față de corupția din UE (2026). Cifra se situează cu 8 puncte procentuale peste media UE.

¹¹⁷ Figura 59, Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană din 2026.

¹¹⁸ Reuniunea cu Curtea de Conturi cu ocazia vizitei de țară în România.

¹¹⁹ Guvernul României (2026a), contribuție scrisă, ANAP.

¹²⁰ Ibidem, p. 70. Începând cu ianuarie 2023, ANI implementează proiectul intitulat „Dezvoltarea sistemului PREVENT în vederea creșterii interoperabilității sistemelor electronice ale instituțiilor publice pentru verificarea ex-ante a conflictelor de interese în procesul de atribuire a contractelor de achiziții publice”, finanțat prin planul național de redresare și reziliență al României.

¹²¹ În 10 cazuri, conducătorii autorităților contractante au înlăturat cauza potențialului conflict de interese. Celelalte cazuri sunt încă deschise. Ibidem, p. 68.

¹²² Guvernul României (2026a), contribuție scrisă, p. 58.

¹²³ Ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 12.

¹²⁴ Reuniunea cu Consiliul Național al Audiovizualului cu ocazia vizitei de țară în România.

în considerare o posibilă comasare a CNA și ANCOM, autoritatea națională de reglementare în domeniul comunicațiilor și serviciilor poștale, ca parte a politicilor de austeritate adoptate în 2025, operațiune puternic contestată de părțile interesate¹²⁵ din cauza riscului de a submina rolul CNA. Ca parte a modificărilor introduse de Guvern, bugetul CNA pe 2025 a fost inițial majorat comparativ cu 2024, pentru ca ulterior, în octombrie 2025, să fie ajustat printr-o reducere de 250 000 EUR¹²⁶. Eforturile de digitalizare au început în 2025, printr-un proiect finanțat de UE în valoare de 20 de milioane EUR, dar se pare că implementarea sa este dificilă și avansează lent, neexistând în prezent un calendar clar de finalizare¹²⁷. CNA consideră că actualul sistem de sancțiuni și măsuri punitive, în contextul ordinelor de eliminare a conținutului audiovizual, are un impact general pozitiv¹²⁸, însă părțile interesate au criticat CNA pentru că în numeroase situații nu își îndeplinește mandatul de apărare a interesului public. Acestea au remarcat însă că, în 2025, autoritatea de reglementare în domeniul mass-mediei a dat dovadă de mai multă hotărâre în ceea ce privește sancționarea posturilor de televiziune și de radio pentru încălcări grave ale legislației din domeniul audiovizualului¹²⁹. Un nou Cod de reglementare a conținutului audiovizual a fost adoptat la 25 iunie 2025¹³⁰. Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei (MPM) din 2026 raportează un risc mediu spre mic (37 %) pentru independența și eficacitatea autorităților din domeniul mass-mediei, la un nivel similar celui din anul precedent.

Actorii din sectorul mass-media nu au ajuns la un acord deplin privind autoreglementarea, deși s-au stabilit unele elemente în acest sens. Deși diverse inițiative de introducere a codurilor de etică nu au reușit până în prezent să întrunească un sprijin suficient în rândul jurnaliștilor profesioniști¹³¹, o alianță formată din peste 20 de membri, care urmează să fie lansată oficial mai târziu în acest an, lucrează în prezent la un cod de etică pentru jurnaliști¹³². De asemenea, a fost raportată o formă de autoreglementare între CNA și Consiliul Român pentru Publicitate, cele două organisme colaborând în chestiuni legate de publicitate. CNA semnalează cazurile de publicitate problematică Consiliului Român pentru Publicitate, care le analizează în raport cu propriile coduri de conduită¹³³. Evaluarea Consiliului Român pentru Publicitate este apoi utilizată în discuțiile din cadrul CNA.

Au fost întreprinși primii pași în direcția reformei menite să consolideze guvernanta independentă și independența editorială a serviciilor publice de media¹³⁴. Guvernul a instituit un grup de lucru interinstituțional pentru compararea evaluărilor juridice, desfășurarea de consultări tehnice și realizarea unei evaluări cuprinzătoare a cadrului legislativ actual, cu scopul de a îmbunătăți guvernanta independentă a mass-mediei publice și

¹²⁵ Centrul pentru Jurnalism Independent (2025), scrisoare deschisă.

¹²⁶ Reporterii Fără Frontiere și Active Watch (2026), contribuție scrisă, p. 15.

¹²⁷ Reuniunea cu Consiliul Național al Audiovizualului cu ocazia vizitei de țară în România.

¹²⁸ Ibidem.

¹²⁹ Reporterii Fără Frontiere și Active Watch (2026), contribuție scrisă, p. 15; reuniunile cu asociațiile jurnaliștilor cu ocazia vizitei de țară în România.

¹³⁰ Noul cod a fost adoptat în contextul transpunerii Directivei 2010/13/UE privind serviciile mass-media audiovizuale. Consiliul Național al Audiovizualului (2026), contribuție scrisă, p. 79.

¹³¹ Reporterii Fără Frontiere și Active Watch (2026), contribuție scrisă, p. 16.

¹³² Alianța „A Patra Putere” este o organizație nou înființată, axată pe autoreglementare; reuniunile cu asociațiile jurnaliștilor cu ocazia vizitei de țară în România.

¹³³ Reuniunea cu Consiliul Național al Audiovizualului cu ocazia vizitei de țară în România.

¹³⁴ În ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept i s-a recomandat României „să își intensifice eforturile de consolidare normelor și a mecanismelor de îmbunătățire a independenței serviciilor publice de mass-media în materie de decizii editoriale și de guvernanta, ținând seama de standardele europene privind serviciile publice de mass-media”, p. 13. În evaluările anterioare din 2023, 2024 și 2025, s-a constatat că nu s-au înregistrat progrese cu privire la această recomandare.

de a asigura alinierea la Regulamentul european privind libertatea mass-mediei, însă până în prezent nu a fost publicat niciun proiect de act normativ. A fost numit un nou director general al TVR. În prezent, TVR se află în proces de modificare a principalului său program de știri, ceea ce a primit reacții pozitive de la părțile interesate, care consideră că acesta răspunde mai bine interesului public.¹³⁵ Asociațiile de jurnaliști au criticat numirea purtătorului de cuvânt al Guvernului în Consiliul de Administrație al Societății Române de Radiodifuziune¹³⁶. S-au înregistrat așadar progrese limitate în ceea ce privește îmbunătățirea cadrului de guvernare independentă și a independenței editoriale a serviciilor publice de mass-media.

Nu există evoluții privind transparența în ceea ce privește proprietatea asupra mass-mediei. Accesul la majoritatea informațiilor privind proprietatea asupra mass-mediei este în continuare posibil doar prin baza de date a Oficiului Național al Registrului Comerțului, care presupune plata unui tarif și nu are o funcție de căutare ușor de utilizat. Grupul interinstituțional constituit de Guvern pentru identificarea cerințelor legislative necesare asigurării unei transparențe sporite nu a produs încă rezultate¹³⁷. CNA continuă să publice informații privind structura acționariatului societăților care dețin licențe audiovizuale¹³⁸. Părțile interesate și-au exprimat îngrijorarea cu privire la lipsa unor cerințe legale privind evaluarea concentrărilor pe piața media, care ar putea avea un impact semnificativ asupra pluralismului media și independenței editoriale, în special în condițiile în care cele mai mari grupuri media din țară dețin poziții dominante în televiziune, radio și online¹³⁹. Părțile interesate au semnalat ca deosebit de îngrijorătoare, din perspectiva concentrării proprietății, tendința de convergență și fuziune între instituțiile media și marile companii de telecomunicații¹⁴⁰. Potrivit Instrumentului de monitorizare a pluralismului mass-mediei, transparența proprietății asupra mass-mediei este în prezent evaluată ca prezentând un risc foarte ridicat (85 %) ¹⁴¹.

Noul Cod al audiovizualului reglementează finanțarea mass-media private de către partidele politice și autoritățile publice, însă anumite practici conexe continuă să ridice probleme. Potrivit relatărilor, partidele politice au cheltuit jumătate din totalul subvențiilor lor publice pentru mass-media și publicitate (peste 22,2 milioane EUR) în 2025¹⁴², ceea ce reprezintă o ușoară scădere față de suma raportată anul trecut¹⁴³. Practica prin care declarațiile politicienilor sunt prezentate ca material jurnalistic, și nu ca publicitate plătită, continuă să existe. Aceasta se manifestă în special sub forma unor interviuri și dezbateri plătite, realizate de jurnaliști în programe cu aparență editorială¹⁴⁴. Cu toate acestea, noul Cod de reglementare a conținutului audiovizual, care a fost adoptat anul trecut de CNA și care interzice sponsorizarea programelor de știri și de actualitate politică, a contribuit, potrivit informațiilor disponibile, la reducerea acestei practici pe principalele canale de televiziune și la o mai bună marcare a acestui tip de conținut față de perioadele anterioare¹⁴⁵. Există în continuare probleme legate de publicitatea de stat, autoritățile publice acordând fonduri

¹³⁵ Reuniuni cu asociațiile jurnaliștilor cu ocazia vizitei de țară în România.

¹³⁶ Active Watch și Centrul pentru Jurnalism Independent (2026), scrisoare deschisă, în care se menționează incompatibilitatea funcției cu independența mass-mediei și riscurile de influență politică.

¹³⁷ Guvernul României (2026a), contribuție scrisă, p. 80.

¹³⁸ Listă publicată de CNA (2026).

¹³⁹ Reporterii Fără Frontiere și Active Watch (2026), contribuție scrisă, p. 20.

¹⁴⁰ Raportul realizat de International Press Institute și Media and Journalism Research Center (2025), *Media Capture Monitoring Report: Romania* (Raport de monitorizare a capturării mass-mediei: România), p. 29.

¹⁴¹ Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei din 2026, România, p. 20-21.

¹⁴² Raportul Expert Forum (2025), Finanțarea partidelor politice în 2025 și nevoia urgentă de reformă, p. 4.

¹⁴³ Ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 14.

¹⁴⁴ Reuniuni cu asociațiile jurnaliștilor cu ocazia vizitei de țară în România.

¹⁴⁵ Ibidem. Ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, p. 13.

canalelor mass-media fără a organiza licitații și fără un mecanism general de supraveghere a alocărilor, potrivit părților interesate¹⁴⁶.

Problemele privind accesul la informații persistă, iar proiectul unui nou cod de procedură administrativă este încă în curs de elaborare. Guvernul nu a raportat niciun progres cu privire la acest aspect. Jurnaliștii și organizațiile societății civile continuă să își exprime îngrijorarea cu privire la planurile de extindere a domeniului de aplicare al codului la organizațiile societății civile, care ar urma să fie supuse acelorași obligații ca autoritățile publice în ceea ce privește accesul la informații. Organizațiile societății civile au semnalat că dreptul de acces la informații nu este întotdeauna respectat de autoritățile publice¹⁴⁷. Potrivit acestora, contestarea în instanță a refuzurilor de a furniza informații implică proceduri îndelungate, ceea ce descurajează persoanele interesate să atace aceste decizii. De asemenea, s-a arătat că măsurile corective disponibile sunt limitate, constând mai degrabă în aplicarea unor amenzi cu valoare redusă decât în obligația de a furniza informațiile. Jurnaliștii și organizațiile societății civile consideră că excepțiile referitoare la informațiile „clasificate” sau care constituie „secret comercial” sunt invocate în mod excesiv¹⁴⁸.

Este în curs de pregătire o lege anti-SLAPP, în contextul în care se înregistrează în continuare cazuri de amenințări și hărțuire la adresa jurnaliștilor. De la publicarea ediției din 2025 a Raportului privind statul de drept, au fost emise trei noi alerte pe Platforma Consiliului Europei pentru promovarea protecției jurnalismului și a siguranței jurnaliștilor. Prima semnalează o campanie de denigrare și amenințări cu moartea¹⁴⁹, a doua se referă la acțiuni în justiție pentru defăimare¹⁵⁰, iar a treia atrage atenția cu privire la un proiect de lege care impune ONG-urilor, inclusiv mass-mediei, să publice identitatea donatorilor¹⁵¹. În prezent există pe rol patru acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice (SLAPP) care implică jurnaliști¹⁵², dintre care două datează din 2022. Solicitarea unor despăgubiri disproporționate pentru prejudiciul moral sau material, pretins a fi generat de defăimare, este principalul mecanism prin care un litigiu civil devine o acțiune de tip SLAPP¹⁵³. Jurnaliștii au raportat că nu sunt întotdeauna susținuți pe deplin de angajatorii lor atunci când se confruntă cu un proces în instanță pentru materialele lor jurnalistice, ceea ce le poate accentua vulnerabilitatea în fața acestui tip de acțiuni¹⁵⁴. Părțile interesate au criticat autoritățile de

¹⁴⁶ Reporterii Fără Frontiere și Active Watch (2026), contribuție scrisă, p. 17; Raportul realizat de International Press Institute și Media and Journalism Research Center (2025), *Media Capture Monitoring Report: Romania* (Raport de monitorizare a capturării mass-mediei: România), p. 25.

¹⁴⁷ Reporterii Fără Frontiere și Active Watch (2026), contribuție scrisă, p. 22.

¹⁴⁸ Reuniunile cu APADOR-CH, Centrul pentru Inovare Publică, PressHub, Freedom House, Funky Citizens, asociația „Rădăușii civici”, Expert Forum și Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile cu ocazia vizitei de țară în România.

¹⁴⁹ Consiliul Europei, Platforma pentru promovarea protecției jurnalismului și a siguranței jurnaliștilor: Campanie de denigrare, amenințări cu moartea și hărțuire îndreptate împotriva jurnalistei Emilia Șercan ca urmare a unei investigații jurnalistice – fără răspuns din partea statului.

¹⁵⁰ Consiliul Europei, Platforma pentru promovarea protecției jurnalismului și a siguranței jurnaliștilor: Jurnalista de investigație Brîndușa Armanca și platforma PressHub, vizate de multiple acțiuni în justiție pentru defăimare în urma unor investigații jurnalistice – fără răspuns din partea statului.

¹⁵¹ Consiliul Europei, Platforma pentru promovarea protecției jurnalismului și a siguranței jurnaliștilor: Proiect de lege care impune ONG-urilor, inclusiv mass-mediei, să publice identitatea donatorilor. În ceea ce privește a treia alertă, a se vedea, de asemenea, pilonul IV. Răspunsul statului este așteptat la 2 septembrie 2026.

¹⁵² Guvernul României (2026a), contribuție scrisă, anexa nr. 12.

¹⁵³ Astfel de cereri de despăgubiri au atins valori record: 3 465 000 EUR solicitați de la platforma mass-media independentă Context, în urma unei investigații jurnalistice cu privire la un om de afaceri și societatea sa. Raport Active Watch (2026): SLAPPs și libertatea de exprimare în România.

¹⁵⁴ Raport Active Watch (2026): SLAPPs și libertatea de exprimare în România, p. 9.

aplicare a legii pentru ritmul lent al cercetărilor și urmăririlor penale în cazuri de lungă durată de hărțuire a jurnaliștilor¹⁵⁵. Reprezentanții profesiei se tem că această situație descurajează în special presa locală, care dispune de mai puține resurse pentru a-și apăra drepturile în justiție. În plus, au fost exprimate, de asemenea, preocupări cu privire la impactul asupra sănătății mintale a jurnaliștilor¹⁵⁶. În sens mai larg, SLAPP continuă să fie folosite pe scară largă de diverși actori, nu doar împotriva jurnaliștilor și instituțiilor media, ci și împotriva activiștilor civici sau a organizațiilor societății civile, fiind documentate peste 40 de cazuri de acțiuni civile cu caracteristici de tip SLAPP, precum și opt cazuri penale¹⁵⁷. Institutul Român pentru Drepturile Omului (IRDO) a fost desemnat de Ministerul Justiției ca punct focal național pentru acțiunile întreprinse ca urmare a recomandării anti-SLAPP¹⁵⁸. În această calitate, IRDO are atribuția de a organiza programe de formare pentru profesioniștii din sectorul media și apărătorii drepturilor omului, de a desfășura campanii de informare și sensibilizare privind procedurile SLAPP, de a furniza informații privind sprijinul disponibil pentru persoanele vizate de proceduri SLAPP, precum și de a colecta date statistice judiciare referitoare la procedurile SLAPP¹⁵⁹. Proiectul de lege de transpunere a Directivei anti-SLAPP, care a fost finalizat și prezentat spre aprobare interinstituțională, acoperă atât cazurile transfrontaliere, cât și pe cele interne¹⁶⁰. Proiectul de lege a fost aprobat de Guvern la 5 februarie 2026, adoptat de Camera Deputaților la 20 aprilie și transmis Senatului României. Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei din 2026 evaluează protecția și standardele aferente profesiei de jurnalist ca fiind supuse unui risc mediu spre mic (46 %) ¹⁶¹.

IV. ALTE PROBLEME INSTITUȚIONALE LEGATE DE SISTEMUL DE CONTROL ȘI ECHILIBRU

S-au înregistrat unele progrese suplimentare în implementarea recomandării privind utilizarea frecventă a ordonanțelor de urgență ale Guvernului și organizarea unor consultări publice eficace, însă în practică rămân o serie de deficiențe¹⁶². Numărul ordonanțelor de urgență ale Guvernului (OUG) a scăzut în 2025, dar acestea continuă să fie utilizate frecvent, inclusiv pentru măsuri importante precum reformele fiscale¹⁶³. În 2025, OUG-urile au reprezentat 25,5 % din totalul legislației primare adoptate¹⁶⁴, comparativ cu

¹⁵⁵ Reporteri Fără Frontiere și Active Watch (2026), contribuție scrisă, p. 21; reuniuni cu asociațiile jurnaliștilor cu ocazia vizitei de țară în România (2026).

¹⁵⁶ Reuniuni cu asociațiile jurnaliștilor cu ocazia vizitei de țară în România.

¹⁵⁷ A se vedea Active Watch (2026), SLAPPs și libertatea de exprimare în România. FreeEx Digest, ediția nr. 11. Reuniunile cu asociațiile jurnaliștilor cu ocazia vizitei de țară în România.

¹⁵⁸ Recomandarea (UE) 2022/758 a Comisiei din 27 aprilie 2022.

¹⁵⁹ A se vedea pilonul IV privind resursele Institutului Român pentru Drepturile Omului.

¹⁶⁰ Reuniunea cu Ministerul Justiției cu ocazia vizitei de țară în România.

¹⁶¹ Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei din 2026, România, p. 12-13.

¹⁶² În ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, i s-a recomandat României „să își intensifice eforturile de abordare a utilizării frecvente a ordonanțelor de urgență ale Guvernului și de asigurare a unor consultări publice eficace înainte de adoptarea legislației”. În 2023 și în 2024 nu s-au înregistrat progrese în privința recomandării de a asigura consultări publice eficace, iar în 2025 s-au realizat unele progrese. În ceea ce privește aceste subiecte, a se vedea, de asemenea, contextul semestrului european, în cadrul căruia Comisia a propus Consiliului să recomande României „[s]ă îmbunătățească [...] previzibilitatea și calitatea procesului decizional, prin consultări adecvate ale părților interesate [...]”.

¹⁶³ A se vedea, de exemplu, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 89/23.12.2025 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. Aceasta a modificat Codul fiscal, Codul de procedură fiscală și alte legi și ordonanțe. Alte teme includ achizițiile publice, piața energiei, prețurile produselor alimentare, dreptul muncii etc. Reuniunile cu organizațiile societății civile cu ocazia vizitei de țară în România.

¹⁶⁴ În 2025 au fost adoptate 93 de ordonanțe de urgență ale Guvernului, ceea ce înseamnă că, la fiecare 4 zile, românii se confruntau cu „situații extraordinare a căror reglementare nu [putea] fi amânată” [articolul 115 alineatul (4) din Constituție].

29,3 % în 2024 și 21,6 % în 2023. Acestea continuă să reprezinte o provocare pentru mediul de afaceri și organizațiile societății civile și acoperă frecvent mai multe domenii legislative simultan¹⁶⁵. Consiliul consultativ pentru evaluarea impactului actelor normative (CCEIAN) a examinat 34 de OUG-uri considerate a avea impact asupra societății și mediului de afaceri. În 26 de cazuri, CCEIAN a concluzionat că nu există o justificare suficientă pentru utilizarea unei OUG ca instrument juridic adecvat. Platforma e-Consultare, care are drept scop centralizarea consultărilor publice privind proiectele de acte normative, a fost îmbunătățită prin adăugarea unor noi funcționalități. Cu toate acestea, organizațiile societății civile și mediul de afaceri consideră în continuare că această platformă nu este ușor de utilizat¹⁶⁶. În opinia acestora, consultarea publică rămâne adesea un exercițiu formal, cu termene foarte scurte, iar observațiile transmise sunt luate în considerare într-o măsură redusă¹⁶⁷. Adesea, consultarea publică are loc prea târziu în procesul de elaborare, atunci când deciziile politice au fost deja luate¹⁶⁸. IRDO este rareori consultat în privința proiectelor de legi care au impact asupra drepturilor omului¹⁶⁹. În ansamblu, însă, în ciuda deficiențelor semnalate, s-au înregistrat unele progrese suplimentare în reducerea utilizării OUG-urilor în practică și în asigurarea unor consultări publice eficiente înainte de adoptarea legislației.

Imprevizibilitatea legislativă, determinată de modificări frecvente ale legislației și de un număr ridicat de proiecte legislative aflate în curs de examinare în Parlament, rămâne un motiv major de îngrijorare pentru mediul de afaceri și organizațiile societății civile. Întreprinderile, judecătorii și organizațiile societății civile raportează constant că lipsa previzibilității legislative reprezintă o preocupare majoră pentru ei¹⁷⁰. Principalele provocări includ modificările frecvente ale legislației¹⁷¹, absența evaluării impactului sau documentarea insuficientă a acesteia, utilizarea frecventă a ordonanțelor Guvernului și consultările ineficace¹⁷². În pofida cerințelor legale, impactul potențial al legislației propuse asupra

¹⁶⁵ A se vedea, de asemenea, reuniunile cu Concordia și Romanian Business Leaders cu ocazia vizitei de țară în România; Consiliul Investitorilor Străini, România (2026), contribuție scrisă, p. 2. Aceasta este, de asemenea, o provocare pentru magistrați, a se vedea EAJ (2026), p. 42.

¹⁶⁶ Încă nu sunt încărcate în sistem toate proiectele de lege. Nu a fost încă pusă în aplicare posibilitatea ca cetățenii, organizațiile societății civile și întreprinderile să se înregistreze pentru a primi notificări cu privire la anumite subiecte. Ibidem și reuniunile cu Guvernul și cu organizațiile societății civile (APADOR-CH, Centrul pentru Inovare Publică, PressHub, Freedom House, Funky Citizens, asociația „Rădăuțiul civic”, Expert Forum, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile) cu ocazia vizitei de țară în România.

¹⁶⁷ Reuniunile cu organizațiile societății civile cu ocazia vizitei de țară în România, FRA (2026), contribuție scrisă, p. 272-273 și Grupul „ONG-uri pentru Cetățean” (2025).

¹⁶⁸ Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (2026), contribuție scrisă, p. 20.

¹⁶⁹ ENNHRI (2026), Raportul de țară privind România, p. 15. Nici organizațiile LGBTI nu sunt consultate: ILGA (2026), contribuție scrisă, p. 18.

¹⁷⁰ Pe acest temă, a se vedea și OCDE (2026), Raport privind România, care atrage atenția asupra frecvenței ridicate cu care este adoptată legislația. Prin urmare, investitorii și întreprinderile se confruntă cu un nivel ridicat de incertitudine, cu efect de descurajare a deciziilor pe termen lung. A se vedea, de asemenea, la nota de subsol 44, rezultatul consultării judecătorilor, care menționează instabilitatea legislativă ca fiind a doua lor preocupare după volumul mare de muncă. FRA (2026), contribuție scrisă, p. 273 și Fundația Konrad Adenauer (2025).

¹⁷¹ Codul fiscal român ar fi legea cea mai modificată, cu cel puțin o lege de modificare pe lună.

¹⁷² Consiliul Investitorilor Străini, România (2026), contribuție scrisă, p. 1. Concordia, CNIPMMR și Romanian Business Leaders (2026), Contribuție scrisă la semestrul european. Reuniunile cu Concordia și Romanian Business Leaders cu ocazia vizitei de țară în România. A se vedea, de asemenea, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, contribuție scrisă, p. 21 și Camera de Comerț Americană din România, 2025 *Business Climate Survey* (Studiul privind climatul de afaceri). Reuniunile cu APADOR-CH, Centrul pentru Inovare Publică, PressHub, Freedom House, Funky Citizens, asociația „Rădăuțiul civic”, Expert Forum, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile cu ocazia vizitei de țară în România.

drepturilor omului este rareori abordat¹⁷³. Restanțele legislative însumau 2 500 de proiecte de lege la momentul alegerii noului Parlament, în decembrie 2024¹⁷⁴. Liderii comisiilor parlamentare decid agenda ședințelor plenare și pot alege orice proiect de lege din legislaturile anterioare, ceea ce contribuie la imprevizibilitatea procesului legislativ. În plus, Guvernul joacă un rol legislativ semnificativ. Din totalul de 248 de legi adoptate în 2025, 124 au fost ordonanțe simple sau de urgență ale Guvernului¹⁷⁵, care nu fac parte din planificarea politicilor publice. Astfel, 50% din legislația primară a fost adoptată de executiv, prin proceduri rapide, fără dezbateri parlamentară și cu consultare publică limitată sau fără consultare publică, ceea ce accentuează imprevizibilitatea legislației¹⁷⁶. Planul național de redresare și reziliență al României include adoptarea unui Plan pentru o mai bună reglementare 2026-2030, menit să îmbunătățească planificarea politicilor publice, evaluarea impactului și consultarea părților interesate¹⁷⁷.

Mai mult de jumătate dintre societățile comerciale intervievate în România își exprimă încrederea în eficacitatea protecției investițiilor. 53 % dintre întreprinderi sunt foarte încrezătoare sau destul de încrezătoare că investițiile sunt protejate de lege și de instanțe, cifră care a scăzut în comparație cu 2025 (58 %) ¹⁷⁸. În ceea ce privește autoritățile relevante pentru operatorii economici, 57 % dintre participanții la sondaj apreciază nivelul de independență al autorității naționale în domeniul concurenței – Consiliul Concurenței – ca fiind foarte bun sau destul de bun, procent care a crescut semnificativ comparativ cu anul 2025 (49 %) ¹⁷⁹. Consiliul Legislativ are atribuții în mai multe domenii cu impact asupra mediului de afaceri, inclusiv în materie de concesiuni, contracte de achiziții publice și reglementare economică. În aceste materii sunt disponibile mai multe mecanisme procedurale menite să sporească eficiența activității judiciare, printre care posibilitatea dispunerii unor măsuri provizorii și conexarea spre soluționare a cauzelor similare ¹⁸⁰.

Nu s-au înregistrat progrese în ceea ce privește recomandarea referitoare la acreditarea instituțiilor naționale pentru drepturile omului, decizia în acest sens nefiind încă adoptată ¹⁸¹. Procesul de acreditare este în continuare întrerupt în urma întrebărilor

¹⁷³ Centrul de Resurse pentru participare publică și Grupul „ONG-uri pentru Cetățean” (2026), contribuție scrisă, p. 19.

¹⁷⁴ Proiectele de legi neadoptate trec automat în legislatura următoare. Reuniunile cu organizațiile societății civile cu ocazia vizitei de țară în România, FRA (2026) și Fundația Konrad Adenauer (2025).

¹⁷⁵ Cifre publicate de Camera Deputaților.

În anul 2025, Parlamentul a adoptat și președintele României a promulgat 248 de legi. Dintre acestea: 92 au fost legi de aprobare a ordonanțelor de urgență (37 %); 23 au fost legi de aprobare a ordonanțelor simple (9 %); 6 au fost legi pentru modificarea și completarea ordonanțelor de urgență ale Guvernului; 2 au fost legi de abilitare a Guvernului să emită ordonanțe; 1 a fost o lege de respingere a unei ordonanțe de urgență. Singura diferență dintre OUG și alte ordonanțe constă în faptul că acestea din urmă sunt emise atunci când Parlamentul nu se află în sesiune.

¹⁷⁶ Fundația Konrad Adenauer (2026), contribuție scrisă, p. 2. Liberties (2026), contribuție scrisă, p. 28. Centrul pentru Inovare Publică (2026), contribuție scrisă, p. 17.

¹⁷⁷ Guvernul României (2026a), contribuție scrisă la semestrul european 2026.

¹⁷⁸ Figurile 52 și 53 din Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană din 2026. 34 % și, respectiv, 22 % dintre investitorii participanți la sondaj consideră că modificările frecvente ale legislației sau preocupările legate de calitatea procesului de elaborare a actelor normative, precum și preocupările privind calitatea, eficiența sau independența sistemului judiciar reprezintă motive care afectează încrederea în protecția investițiilor.

¹⁷⁹ Figura 60, Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană din 2026.

¹⁸⁰ Figurile 66 și 67 din Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană din 2026. Datele prezentate reflectă exclusiv mecanismele existente la nivelul celor mai înalte jurisdicții administrative; în cadrul instanțelor administrative de grad inferior pot exista mecanisme identice sau de altă natură.

¹⁸¹ În ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept i s-a recomandat României „să continue procesul de obținere a acreditării unei instituții naționale pentru drepturile omului, ținând seama de Principiile de la

Subcomitetului pentru acreditare (SCA) al GANHRI¹⁸² referitoare la acreditarea mai multor instituții naționale pentru drepturile omului dintr-un stat membru al Organizației Națiunilor Unite, cu același domeniu de aplicare geografic¹⁸³. În plus, deși SCA, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) și Rețeaua Europeană a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului (ENNHRI) au identificat neconformități cu Principiile de la Paris în cazul ambelor instituții, în privința independenței instituționale, a resurselor suficiente și a capacității instituționale, autoritățile publice nu au întreprins nicio măsură în acest sens¹⁸⁴. Resursele IRDO au fost reduse la jumătate în 2025 și nu au fost majorate în 2026, ceea ce a condus la reduceri semnificative de personal, în pofida noilor atribuții ale IRDO în calitate de punct focal pentru Directiva anti-SLAPP și a apelurilor formulate de ENNHRI și de organisme ale Organizației Națiunilor Unite¹⁸⁵. Mandatul Avocatului Poporului a expirat în iunie 2024, iar Parlamentul nu a inițiat încă o nouă procedură de numire. Organizațiile societății civile critică lipsa de transparență a procesului și consideră că există riscuri la adresa independenței acestei instituții. Mandatele a 4 din cei 9 membri ai organismului pentru egalitate¹⁸⁶ au expirat, iar posturile respective au rămas vacante¹⁸⁷. Întrucât procesul este în continuare suspendat, nu s-au înregistrat progrese în ceea ce privește acreditarea instituțiilor naționale pentru drepturile omului.

La 1 ianuarie 2026, numărul hotărârilor de referință ale Curții Europene a Drepturilor Omului neexecutate încă de România era de 84, o scădere cu 27 față de anul precedent¹⁸⁸. La momentul respectiv, rata hotărârilor de referință din ultimii 10 ani care fuseseră executate era de 50 % (față de 40 % în 2025; 50 % fiind încă neexecutate), iar durata medie de executare a hotărârilor era de 6 ani și 7 luni (față de 6 ani și 3 luni în 2025)¹⁸⁹. Cea mai veche hotărâre de referință, a cărei executare este în curs de 16 ani, vizează deficiențele structurale ale mecanismelor instituite în vederea restituirii proprietăților naționalizate în perioada comunistă sau a acordării de despăgubiri pentru acestea¹⁹⁰. În ceea ce privește respectarea termenelor de plată, la 31 decembrie 2025 existau 55 de cazuri în total în

Paris ale ONU”. Nu s-au înregistrat progrese în 2025, la fel ca în 2023, în timp ce în 2024, potrivit evaluării, au fost înregistrate unele progrese în ceea ce privește această recomandare.

¹⁸² Alianța mondială a instituțiilor naționale din domeniul drepturilor omului.

¹⁸³ Ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 17-18. Până în prezent, un stat membru poate avea mai multe instituții naționale pentru drepturile omului atunci când acestea au competențe asupra unor arii geografice diferite (de exemplu, regiuni distincte ale statului respectiv). Elementul de noutate în cazul României constă în faptul că cele două instituții naționale pentru drepturile omului ar avea competențe asupra aceleiași arii geografice, și anume întregul teritoriu al României.

¹⁸⁴ Liberties (2026), contribuție scrisă, p. 29. ENNHRI (2026), Raportul de țară privind România, p. 4-5 și recomandările corespunzătoare adresate României. FRA (2026), contribuție scrisă, p. 272. A se vedea, de asemenea, ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 17-18.

¹⁸⁵ Ibidem.

¹⁸⁶ Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

¹⁸⁷ Centrul pentru Inovare Publică (2026), contribuție scrisă, p. 18. Au fost exprimate preocupări potrivit cărora această lipsă de siguranță în privința ocupării posturilor poate amplifica riscul de influență politică asupra deciziilor unor astfel de autorități.

¹⁸⁸ Pentru o explicație a procesului de supraveghere, a se vedea [site-ul web](#) al Consiliului Europei.

¹⁸⁹ Toate cifrele sunt calculate de Rețeaua Europeană pentru executarea hotărârilor CEDO (*European Implementation Network* - EIN) și se bazează pe numărul de cauze considerate pendinte la data-limită anuală de 1 ianuarie 2026. EIN (2026), contribuție scrisă, p. 8.

¹⁹⁰ Hotărârea CEDO în cauza 30767/05, Maria Atanasiu și alții/România, neexecutată din 2010.

așteptarea confirmării plăților (față de 99 în 2024)¹⁹¹. La 17 iunie 2026, numărul de hotărâri de referință încă neexecutate scăzuse, ajungând la 82¹⁹².

Acțiunile planificate în cadrul Strategiei pentru o guvernare deschisă în România 2025-2030 nu au fost încă puse în aplicare, iar organizațiile societății civile raportează restricții tot mai mari în activitatea lor. Acțiunile planificate până la sfârșitul anului 2025 în conformitate cu Strategia pentru o guvernare deschisă nu au fost puse în aplicare. Spațiul civic continuă să fie evaluat ca „restrâns” de către Civicus¹⁹³, fiind raportată o tendință tot mai accentuată de constrângeri politice, administrative și instituționale asupra drepturilor fundamentale de asociere, exprimare și întrunire pașnică, precum și cazuri de intimidare care vizează actorii societății civile, în special organizațiile active în domenii precum drepturile minorităților, protecția mediului și anticorupția¹⁹⁴. ENNHRI ia act de provocările structurale cu care se confruntă organizațiile societății civile și apărătorii drepturilor omului, cum ar fi barierele în calea participării la procesul de elaborare a politicilor, controalele administrative și auditurile excesive, presiunile politice și reputaționale, inclusiv prin discursuri publice negative, precum și lipsa unei finanțări adecvate¹⁹⁵. Organizațiile societății civile raportează că atacurile din partea mass-mediei sau a politicienilor au crescut, ceea ce a dus la un efect de descurajare a implicării civice. Potrivit acestora, SLAPP sunt utilizate împotriva activiștilor și a organizațiilor societății civile care își desfășoară activitatea în domenii considerate susceptibile să pericliteze sau să intre în opoziție cu interesele corporative sau ale statului. Organizațiile societății civile raportează că în proiectul de lege de transpunere a Directivei UE împotriva SLAPP¹⁹⁶ s-au preluat foarte puține dintre recomandările acestora¹⁹⁷. Organizațiile societății civile își exprimă, de asemenea, îngrijorarea cu privire la faptul că legislația care simplifică anumite proceduri pentru funcționarea lor este blocată în Camera Deputaților și că proiectul de modificare a legii care reglementează dreptul la întrunire pașnică este în curs de examinare în Parlament din 2021¹⁹⁸. În luna februarie, Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) a propus, în cadrul discuțiilor privind revizuirea Codului de procedură administrativă, ca organizațiile societății civile să poată fi înființate și dizolvate prin acte administrative, și nu prin hotărâri judecătorești, așa cum se întâmplă în prezent, ceea ce ar putea conduce la o diminuare a controlului judecătoresc¹⁹⁹. De asemenea, prin

¹⁹¹ Consiliul Europei (2026), p. 163. A se vedea, de asemenea, raportul Consiliului Europei din decembrie 2025, care subliniază că România se confruntă în continuare cu probleme structurale grave nerezolvate în executarea hotărârilor CEDO, în pofida reformelor legislative și de politică.

¹⁹² Date conform bazei de date online a Consiliului Europei (HUDOC).

¹⁹³ Punctajul României este de 61/100. Calificativele sunt acordate de Civicus conform unei scale care cuprinde cinci niveluri, definite după cum urmează: deschis, restrâns, obstrucționat, reprimat și închis.

¹⁹⁴ Civicus, România (2025), ENNHRI (2026), p. 7; FRA (2026), contribuție scrisă, p. 267-268. Centrul de Resurse pentru participare publică și Grupul „ONG-uri pentru Cetățean” (2026), contribuție scrisă, p. 22. Acțiunile de intimidare constau în cereri de despăgubiri, în suportarea și recuperarea ulterioară a unor cheltuieli de judecată uriașe, în cereri de dizolvare sau chiar în cereri de urmărire penală.

¹⁹⁵ ENNHRI (2026), p. 6-7 și recomandările corespunzătoare adresate României; monitorizarea de către IRDO a modului în care li se dă curs acestora.

¹⁹⁶ Guvernului României (2026a), contribuție scrisă, p. 5.

¹⁹⁷ Centrul de Resurse pentru participare publică și Grupul „ONG-uri pentru Cetățean” (2026), contribuție scrisă, p. 22. Reuniunile cu APADOR-CH, Centrul pentru Inovare Publică, PressHub, Freedom House, Funky Citizens, asociația „Rădăuțiul civic”, Expert Forum, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile cu ocazia vizitei de țară în România.

¹⁹⁸ Proiectul de lege din 2021 de modificare a Legii nr. 60/1991 privind adunările publice, aprobat de Senat în 2024. Centrul de Resurse pentru participare publică și Grupul „ONG-uri pentru Cetățean” (2026), contribuție scrisă, p. 22. FRA (2026), contribuție scrisă, p. 268-269. Mai multe organizații ale societății civile au atras atenția asupra faptului că mecanismul legislativ imprecis a fost utilizat pentru a limita dreptul la adunări pașnice sau pentru a hărțui participanții la acestea.

¹⁹⁹ A se vedea, de asemenea, pilonul 3 privind accesul la informații.

modificările propuse, organizațiile societății civile ar intra în sfera de aplicare a codului, ceea ce ar însemna că ar fi supuse aceluiași obligații ca autoritățile publice în materie de acces la informații²⁰⁰. În luna mai, Senatul României a votat un proiect legislativ²⁰¹ care, dacă va fi adoptat, va impune o obligație generală pentru asociații și fundații, inclusiv pentru mass-media, de a face publică identitatea donatorilor. Textul proiectului a generat reacții semnificative, inclusiv din partea unor consilii și comisii instituționale și a organizațiilor societății civile²⁰². Într-o decizie din 9 iunie 2026, Secția pentru judecători a CSM²⁰³ a considerat că afirmațiile critice exprimate cu privire la sistemul judiciar de către unele asociații ale magistraților, mass-media și organizații ale societății civile ar constitui atacuri împotriva independenței sistemului judiciar. Un număr mare de organizații ale societății civile și de canale mass-media au publicat o scrisoare deschisă, considerând că această hotărâre reprezintă un abuz de autoritate și o încercare de intimidare și cenzură²⁰⁴. Un grup de organizații ale societății civile contestă, de asemenea, în instanță această hotărâre²⁰⁵. În cele din urmă, o nouă lege din 18 septembrie 2025²⁰⁶ prevede un mecanism de supraveghere bazat pe riscuri a activității asociațiilor și fundațiilor, precum și monitorizarea măsurilor pe care asociațiile și fundațiile trebuie să le pună în aplicare în conformitate cu legislația privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului. Aceste măsuri au ridicat preocupări cu privire la sarcina administrativă suplimentară care ar putea reveni asociațiilor și fundațiilor cu capacitate redusă²⁰⁷.

²⁰⁰ Proiect de lege pentru aprobarea Codului de procedură administrativă, 3 noiembrie 2025. FRA (2026), contribuție scrisă, p. 270-271, Liberties (2026), contribuție scrisă, p. 27. A se vedea, de asemenea, ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, România, p. 14.

²⁰¹ Propunere legislativă pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații (L233/2026).

²⁰² Un număr mare de organizații ale societății civile și-au exprimat profunda îngrijorare cu privire la măsurile propuse, considerând că sancțiunile propuse pentru neîndeplinirea obligațiilor – respectiv suspendarea activității, urmată de dizolvarea de drept – sunt disproporționate. Consiliul Economic și Social, Consiliul Legislativ și Comisia Senatului pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități au ridicat, de asemenea, preocupări cu privire la proiectul de lege, făcând referire la creșterea nivelului de neîncredere față de organizațiile societății civile și la sarcina administrativă inutilă pentru aceste organizații. Președintele României a indicat că publicarea numelor donatorilor ar putea descuraja sprijinul cetățenilor pentru organizațiile societății civile și, astfel, ar afecta societatea civilă în ansamblu.

²⁰³ Hotărârea nr. 1348/2026 din 9 iunie 2026.

²⁰⁴ Scrisoare deschisă semnată de 110 organizații.

²⁰⁵ Site-ul web al comunității Declic.

²⁰⁶ Mecanismul de supraveghere, Ordinul nr. 145/2025 din 18 septembrie 2025 al Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

²⁰⁷ Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (2026), contribuție scrisă, p. 25. Mecanismul de supraveghere bazat pe riscuri aplicabil asociațiilor și fundațiilor rezultă din punerea în aplicare a Legii nr. 129/2019, prin care sunt transpuse Directivele UE privind combaterea spălării banilor (AMLD4 și AMLD5).

Anexa I: Lista surselor în ordine alfabetică*

* Lista contribuțiilor primite în contextul consultării pentru ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept este disponibilă la următoarea adresă: https://commission.europa.eu/publications/2026-rule-law-report-targeted-stakeholder-consultation_en.

Agencia pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (2026), *Civic Space in the EU in 2025* (Spațiul civic în UE în 2025).

Alianța Globală a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului.

Asociația „Forumul Judecătorilor din România” (2025), *Unele efecte ale noilor legi ale justiției*. Revista „Forumul Judecătorilor” (nr. 1/2025).
https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=5419694.

Asociația „Forumul Judecătorilor din România” (2026), *Contribuția asociației „Forumul Judecătorilor din România” la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Asociația „Inițiativa pentru Justiție” (2026), *Contribuția asociației „Inițiativa pentru Justiție” la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Asociația „Mișcarea pentru Apărarea Statutului Procurorilor” (2026), *Contribuția asociației „Mișcarea pentru Apărarea Statutului Procurorilor” la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Camera de Comerț Americană din România (2025), *American Chamber Romania Business Climate Survey* (Studiul privind climatul de afaceri al Camerei de Comerț Americane din România)
<https://www.amcham.ro/communication/amcham-press-releases/results-of-the-amcham-survey-on-romanas-investment-and-business-climate-in-2025---7th-edition>.

Camera Deputaților (2021), *Proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 60/1911 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice*, 1 februarie 2021.

Camera Deputaților (2026), *Cifre privind ordonanțele de urgență*.

Centrul de Resurse pentru participare publică și Grupul „ONG-uri pentru Cetățean” (2026), *Contribuția Centrului de Resurse pentru participarea publicului și a Grupului „ONG-uri pentru Cetățean” la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Centrul pentru Inovare Publică (2026), *Contribuția Centrului pentru Inovare Publică la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Civicus, *Monitor tracking civic space – Romania* (Instrumentul de monitorizare a spațiului civic – România), <https://monitor.civicus.org/country/romania/>.

Cluj Just, <https://www.clujjust.ro/procurorul-sandu-din-csm-constat-o-situatie-ingrijoratoare-probele-sunt-anulate-pe-banda-rulanta/>.

CNIPMMR și Romanian Business Leaders (2026), *Contribuția CNIPMMR și a Romanian Business Leaders la semestrul european*.

Comisia Europeană (2025), *ediția din 2025 a Raportului privind statul de drept, capitolul consacrat situației statului de drept din România*.

Comisia Europeană (2026), Document de lucru al serviciilor Comisiei, *Raportul de țară 2026 – România*, SWD(2026) 223 final

Comisia Europeană (2026), Recomandare de recomandare a Consiliului privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale României, COM(2026) 223 final.

Comisia Europeană (2026), *Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană*.

Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, *Romania, Country Factsheet on the Supervision of the Execution of Judgments and Decisions of the European Court of Human Rights* (România, Fișă informativă de țară privind supravegherea executării hotărârilor și deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului, actualizată la 18 decembrie 2025), <https://rm.coe.int/romania-eng/488029df7f>.

Concordia și Romanian Business Leaders (2026), *Contribuția Concordia și a Romanian Business Leaders la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Consiliul Barourilor Europene (CCBE) (2026), *Contribuția Consiliului Barourilor Europene la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Consiliul consultativ al judecătorilor europeni (2024), *Avizul nr. 27 privind răspunderea disciplinară a judecătorilor*.

Consiliul Europei (2026), *Supervision of the execution of judgments decisions of the European Court of Human Rights – 19th Annual Report of the Committee of Ministers – 2025*, (Supravegherea executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului – Al 19-lea raport anual al Comitetului de Miniștri – 2025), <https://rm.coe.int/2025-annual-report/48802b1633>.

Consiliul Europei: Comisia de la Veneția (2021), CDL-AD(2021)043.

Consiliul Europei: Comisia de la Veneția (2022), CDL-PI(2022)005.

Consiliul Europei: Comisia de la Veneția (2023), CDL-AD(2023)015.

Consiliul Investitorilor Străini (2026), *Contribuția Consiliului Investitorilor Străini la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Consiliul Superior al Magistraturii, Chestionar trimis judecătorilor în decembrie 2025, [portalul EMAP](#).

Consiliul Superior al Magistraturii, Hotărârea nr. 144/6.2.2026 a Secției pentru judecători de a consulta judecătorii cu privire la principalele probleme cu care se confruntă sistemul judiciar, a se vedea [CSM – INFORMARE privind metodologia chestionarului completat de judecători vizând problemele de actualitate din sistemul judiciar](#) și [portalul EMAP](#).

Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Hotărârea din 6 octombrie 2021, C-487/19, W.Z., punctul 114.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea din 15 decembrie 2025, Danileț/România, 16915/21.

Decizia 182/2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție din 9 septembrie 2024.

Decizia 2431/1/2025 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Decizia 793/1/2025 a Înaltei Curți de Casație și Justiție din 14 mai 2025.

Decizia 815/59/2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție din 12 aprilie 2022.

Direcția Generală Comunicare (2026), Sondajul Eurobarometru Flash 582 privind atitudinea întreprinderilor față de corupție în UE.

Direcția Generală Comunicare (2026), Sondajul Eurobarometru special 573 privind atitudinea cetățenilor față de corupție în UE.

ENNHRI (2026), *State of the Rule of Law in Europe: Romania country report (Situția statului de drept în Europa: Raportul de țară privind România)*, <https://rule-of-law.ennhri.org/export?country%5B0%5D=42&year%5B0%5D=2026>

European Implementation Network (Rețeaua europeană pentru executarea hotărârilor CEDO) (2026), *Contribuția Rețelei europene pentru executarea hotărârilor CEDO la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Expert Forum (2025), *Prioritățile justiției*.

Expert Forum (2026), *Contribuția Expert Forum la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Expert Forum (2026), *Solicităm Parlamentului să aleagă responsabil viitorul președinte al Autorității Electorale Permanente*, <https://expertforum.ro/alegeti-noul-presedinte-aep-responsabil/>.

Expert Forum, *Raport de monitorizare pe 2024*, 8 septembrie 2025, <https://expertforum.ro/marii-finantatori-partide-2024/>.

Fundația Konrad Adenauer (2025), *Atenție, cade democrația! Cum combatem regresul democratic din România pe termen lung*

Fundația Konrad Adenauer (2026), *Contribuția Fundației Konrad Adenauer la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (2025), *Monitoring Action for Civic Space. Country Report – Romania* (Monitorizarea spațiului civic. Raport de țară – România), decembrie 2025.

Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (2026), *Contribuția Fundației pentru Dezvoltarea Societății Civile la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (2026), *Contribuția Fundației pentru Dezvoltarea Societății Civile la sondajul INSCOP Research privind încrederea în sistemul judiciar din România*.

Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (2026), *Contribuție suplimentară a Fundației pentru Dezvoltarea Societății Civile la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

G4Media, România: <https://www.g4media.ro/curtea-suprema-inca-un-dosar-de-coruptie-inchis-fostul-senator-pnl-eugen-pirvulescu-achitare-si-fapta-prescrisa-in-dosarul-angajarilor-trucate-de-la-ambulanta-teleorman-dna-poate-face-apel.html>

GRECO (2016), *Fourth evaluation round on corruption prevention in respect of members of Parliament, judges and prosecutors – Evaluation report Portugal* [FOURTH EVALUATION ROUND](#) (Runda a patra de evaluare referitoare la prevenirea corupției cu privire la membrii Parlamentului, judecători și procurori - Raport de evaluare Portugalia).

Grupul „ONG-uri pentru Cetățean” (2025), *Starea democrației în 2025*.

Guvernul României (2025), Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor (ONPCSP) (2025), *Mecanismul de supraveghere a activității asociațiilor și fundațiilor înființate în baza Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații*, 18 septembrie 2025.

Guvernul României (2025), *Proiect de lege pentru aprobarea Codului de procedură administrativă*, 3 noiembrie 2025.

Guvernul României (2026), *Contribuția României la semestrul european 2026*.

Guvernul României (2026a), *Contribuția României la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Guvernul României (2026b), *Contribuția României la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Guvernul României, Cancelaria prim-ministrului, Raport privind activitatea Comitetului pentru analiza și revizuirea legislației din domeniul justiției. [Raport final 2026.03.16.pdf](#) (site-ul web al Guvernului).

ILGA-Europa (2026), *Contribuția ILGA-Europa la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

INSCOP Research (2026), *Sondaj privind încrederea în sistemul judiciar din România*, ianuarie 2026.

Inspekția judiciară (2026), *Contribuția Inspekției Judiciare la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Înalta Curte de Casație și Justiție, Decizia 574/2025 din 25 martie 2026, [Comunicat privind suspendarea Deciziei nr. 574/2025 emise de prim-ministrul Ilie Bolojan privind înființarea comitetului pentru legile justiției – Înalta Curte de Casație și Justiție a României](#)

Liberties (2026), *Contribuția organizației Liberties la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Lista actualizată a furnizorilor de servicii audiovizuale din perspectiva transparenței proprietății asupra acestora, publicată de CNA (2026) www.cna.ro/a-situatii-privind-licentele-audiovizuale-avizele-de-furnizare-a-serviciilor-media-audiovizuale-la-cerere-avizele-de-retransmisie-si-autorizatiile-de-re-fl7wut28fqxu5c0y94sohaf7/

Ministerul Justiției, Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025-2029, [Hotărârea nr. 390 din 16 aprilie 2025 – Portal Legislativ](#).

OECD (2026), *Studii economice ale OCDE: România 2026* https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-romania-2026_4844067e-en/full-report.html.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 89 din 23 decembrie 2025 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal; <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/305817>.

Parchetul European (2026), *Contribuția Parchetului European la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Parlamentul, Camera Deputaților, statistici privind actele legislative: https://www.cdep.ro/pls/dic/legis_acte_parlam?cam=0&tip=1&an=2025.

Președintele României (2025), *Sinteză a comentariilor transmise de magistrați și de alți actori ai sistemului judiciar privind funcționarea justiției, independența magistraților și mecanismele care reglementează cariera magistraților*, <https://www.presidency.ro/ro/media/comunicate-de-presa/sinteza-observatiilor-transmise-de-magistrati-si-alti-actori-din-sistemul-judiciar-privind-functionarea-justitiei-independenta-magistratilor-si-mecanismele-privind-cariera-magistratilor>.

ProTV România: <https://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/darius-valcov-eliberat-din-inchisoare-dupa-ce-instanta-suprema-a-stabilit-ca-faptele-s-au-prescris.html>

Raportul Expert Forum (2025), *Finanțarea partidelor politice în 2025 și nevoia urgentă de reformă*.

Raportul final de evaluare a Strategiei naționale anticorupție pentru perioada 2021-2025: <https://sna.just.ro/en/a/rapoarte-de-audit/2021-2025#pdf>.

Rețeaua europeană a instituțiilor naționale pentru drepturile omului (2026), *Raportul de țară privind România*.

Uniunea Națională a Barourilor din România (2026), *Contribuția Uniunii Naționale a Barourilor din România la ediția din 2026 a Raportului privind statul de drept*.

Anexa II: Vizita de țară în România

În februarie 2026, serviciile Comisiei au organizat reuniuni virtuale cu:

- Active Watch
- Agenția Națională de Integritate
- Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP)
- ANABI
- Asociația „Forumul Judecătorilor din România”
- Asociația „Inițiativa pentru Justiție”
- Asociația „Mișcarea pentru Apărarea Statutului Procurorilor”
- Asociația „Rădăuțiul civic”
- Asociația Judecătorilor pentru Apărarea Drepturilor Omului
- Asociația Magistraților din România
- Asociația Procurorilor din România
- Avocatul Poporului
- Centrul de Resurse Juridice
- Centrul pentru Inovare Publică
- Consiliul Legislativ
- Consiliul Național al Audiovizualului
- Consiliul Superior al Magistraturii
- Curtea de Conturi
- Direcția Națională Anticorupție (DNA)
- Expert Forum
- Freedom House
- Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (FDSC)
- Funky Citizens
- G4Media
- Inspekția Judiciară
- Institutul Național al Magistraturii
- Institutul Român pentru Drepturile Omului (IRDO)
- Înalta Curte de Casație și Justiție
- Ministerul Justiției
- Parchetul de pe lângă ÎCCJ
- Radio România Actualități (RRA)
- Romanian Business Leaders
- Secretariatul General al Guvernului
- Televiziunea Română (TVR)
- Uniunea Națională a Judecătorilor din România (UNJR)

* Comisia s-a întâlnit, de asemenea, cu următoarele organizații în cadrul mai multor reuniuni orizontale

- End FGM EU (Rețeaua europeană pentru eliminarea mutilării genitale feminine)
- Federația Internațională pentru Drepturile Omului
- Forumul Civic European

- Human Rights Watch (Observatorul pentru Drepturile Omului)
- ILGA-Europa
- Parteneriatul European pentru Democrație
- Philea – Philanthropy Europe Association
- Societatea civilă Europa
- Transparency International UE
- Uniunea Libertăților Civile pentru Europa